

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones Benedicti XIV. ab Anno 1752. usque ad
Annum 1757 - Cum Appendice ad Annos 1744. 1745. 1748

Luxemburgi, 1758

Anno MDCCLII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74789)

BULLARIUM ROMANUM.

TOMUS DECIMUS-NONUS,

SIVE

CONTINUATIONIS PARS DECIMA-TERTIA.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

BENEDICTI XIV.

PONTIFICIS CCLI.

CONSTITUTIONES, EPISTOLÆ &c.

ANNO
1752.

ANNO
1752.

I.

Ereção Archiepiscopalis Metropolitanæ Ecclesiæ GORITIENSIS, constitutis omnibus, quæ Ecclesiam ipsam, Capitulum, utriusque Mensam, provisionem vel collationem Beneficiorum Officiorumque respiciunt.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. *Ad perpetuam rei memoriam.*

Proemium.

ACROSANCTÆ Militantis Ecclesiæ gubernacula, quæ copiosius in misericordia Deus, & in cunctis suis gloriosus operibus, ad hoc Nobis, meritis quamvis imparibus, committere, & debilitati nostræ magnum Apostolicæ servitutis jugum imponere voluit, ut tanquam de summo vertice montis ad hujus mundi infima reflectentes intuitum, quid pro hujusmodi Ecclesia illustranda, ad Fidei Orthodoxæ propagationem, Divinique cultus augmentum conferat, quidque animarum Christianissimorum saluti quomodolibet conveniat, attentius prospicere non omittamus, deman data tenentes, & propterea causis diffidorum, quæ inimicus homo suggerit, per suppressionis, & extinctionis Ecclesiarum, etiam Patriarchalium, fontium & originum diffidorum hujusmodi ministerium, penitus eliminatis, Apostolica auctoritate, qua fungimur in hac parte, earum loco novas Ecclesias Metropolitanas, pro Dominiorum diversitate, ne Fideles ipsi inibi degentes in recidivæ contentionis scopulum relabantur, erigimus, aliaque desuper disponimus, prout rationabiles causæ, & pia sublimitum Principum vota exposcunt, temporumque, locorum, & personarum qualitatibus & circumstantiis matura deliberatione pensatis, ad Omnipotentis Dei, ejusque Gloriosissimæ Genitricis Virginis Mariæ laudem

& gloriam, ac ejusdem Militantis Ecclesiæ honorem, conspicimus in Domino salubriter expedire.

§. I. Sanè &c. *Sequitur narratio suppressionis Patriarchatus Aquilejensis, ejusque Diocesis, & Provinciæ divisio in duos Archiepiscopatus; de quibus vide Consil. L. Tom. III. pag. 394.* ac alias prout in Litteris nostris Apostolicis Pontificatus Nostri anno undecimo desuper expeditis plenius & uberius continetur. Nos propterea Ereccióni Archiepiscopatus Goritienensis hujusmodi modum, & formam imponere, eandemque erectionem per Nos, ut præfertur, factam, Apostolica auctoritate præfata confirmare cupientes, quique dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annum valorem, secundum communem æstimationem, tam Beneficii uniendo, quam illius, cui uniri petitur, alioquin unio non valeret, & in unionibus semper commissio fieret ad Patres, vocatis quorum interest; motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, in dicta Civitate Goritienensi valde conspicua, & in sui amplitudine circuitus duorum milliarium, & ultra, in qua Civitate Goritienensi, ejusque suburbis, plures, ut pariter accepimus, reperiuntur Ecclesiæ, videlicet Presbyterorum Regularium Societ. Jesu cum pulchro Gymnasio, ac Fratrum Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci, & Cappuccinorum, & Carmelitarum discalceatorum nuncupatorum, præter duo Monialium Monasteria, unum sub Sanctæ Claræ, alterum verò sub Sanctæ Ursulæ respectivè Regulis, & tres utriusque sexus Christianissimorum Confraternitatum Ecclesiæ, scilicet Sanctissimi Sacramenti, & Sanctorum Angelorum Custodum, & Sancti Joannis Nepomuceni nuncupati, nec non Ecclesia Fratrum Misericordiæ nuncupatorum, ut jure merito Archiepiscopalis Civitatis nomine nuncupari valeat, Parochialem Ecclesiam Exaltationis Sanctæ Crucis, & Sancti Viti, cum ei annexis altera Parochiali Ecclesia de Saleano nuncupata Goritien. ac perpetuo simplici Beneficio Ecclesiastico sub invocatione Sanctæ Annæ in Parochiali, seu alia Ecclesia dictæ Civitatis Goritienensis, quæ, sicut utrumque accepimus, de Jurepa-

Spectabiles
Urbis Goritien-
sitis qualitates,
ob quas
Archiepiscopalis
Sedis
digna.

Parochialis
Ecclesia Exaltationis
S. Crucis, & S. Viti
una cum
aliis sup-
primetur, & extinguitur.

Iusta causa
vereres sup-
primendi,
novasque eri-
gendi Cathedrales
struitur, urgens
necessitas
avertendi
diffidia.

Eaque erigitur in Ecclesiam Archiepiscopalem, & Metropolitanam, cum omnibus iuribus &c.

Assignantur Ecclesie suffraganeæ, in quas ius Metropolitanicum obtineat.

tronatus Laicorum Nobilium, & Illustrium, videlicet præfate Mariæ Theresiæ Reginæ, ex fundatione, vel dotatione existit, & quam quondam cognominatus Comes Coronini primodictæ Parochialis Ecclesiæ Rector, dum viveret, obtinebat, quæque per obitum dicti cognominati Comitis, qui extra Romanam Curiam diem clausit extremum, ad præsens vacat, five, ut præfertur, five aliis quovis modo &c. Illiusque Titulum collativum, ac denominationem, naturam, & essentiam Parochialis Ecclesiæ collativæ, ita quod ex nunc illa collativa esse desinat, & de cæterò uti talis in Titulum Collativum conferri, aut impetrari non possit, & si illam deinceps conferri, aut impetrari, vel aliis de illa disponi contigerit, collationes, impetrationes, aliæque dispositiones huiusmodi nullæ & invalidæ, nulliusque roboris, vel momenti existant, nullique suffragentur, nec coloratum titulum possidendi cuiquam tribuant, eadem Apostolica auctoritate, de consensu præfate Mariæ Theresiæ Reginæ, perpetuè suppressimus, & extinguimus: Illique sic suppressis, & extinctis eandem Parochialem Ecclesiam Exaltationis Sanctæ Crucis, & Sancti Viti, in sua structura valde elegantem, & ob ejus pulchritudinem, ac præcipuè septemdecim marmoreorum Altarium in ea existentium magnificentiam, dignam propterea ut titulo, & honore Archiepiscopalis Ecclesiæ decoretur, ad laudem, & gloriam Omnipotentis Dei, ac Beatæ Virginis Mariæ, & Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, necnon Fidei Catholicæ exaltationem, & totius Ecclesiæ militantis gloriam, in Archiepiscopalem, & Metropolitanam Ecclesiam Goritiensem nuncupandam, & in ea Archiepiscopalis, & Metropolitanæ Præfatis Goritiensis Sedem, & Provinciæ caput, pro uno deinceps Archiepiscopo Goritiensi, qui Pallii, & Crucis usum aliorum Archiepiscoporum more habeat, cum suis Capitulo, Sigillo, Arca, Mensa Archiepiscopali, omnibusque aliis insigniis Archiepiscopalis, necnon privilegiis, honoribus, & prærogativis Archiepiscopis debitis, & concessis, ac iuribus, jurisdictionibus, facultatibus, præminentibus, gratis, favoribus, & indultis realibus, & personalibus, & mixtis, quibus aliæ Metropolitanæ Ecclesiæ, earumque Præfules quomodolibet, non tamen titulo oneroso, seu ex indulto, aut privilegio particulari, utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, similiter perpetuo erigimus, & institimus, ac nomine, titulo, & honore Archiepiscopali, & Metropolitanò decoramus, necnon pro tempore existentem Ecclesiæ præfate Goritiensis Præfulem in Archiepiscopum declaramus, eique, ut ipse cætera singula, pro ut Metropolitanis in eorum Civitatibus, Diocesis, & Provinciis a Jure indultum extitit, facere, exercere, & administrare, & exequi possit, eadem auctoritate concedimus, & indulgemus.

§. 2. Præterea eidem Ecclesiæ Goritensi Ecclesias Episcopales Tridentinam, ac Tergestinam, & Petinensem, necnon Comensem, Patriarchatus olim Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressi, & extincti suffraganeas, ac Ven. Fratres Nostros modernos, ac pro tempore existentes earum respectivè Episcopos, pro Archiepiscopi Goritiensis pro tempore existentis suffraganeis, qui tanquam membra Capiti eidem Archiepiscopo Goritensi Jure Metropolitanico subsint: Ita quod Archiepiscopus Goritien. pro tempore existens præfatus, in Tridentina, ac Tergestina, ac Petinensi, necnon Comensi Civitatibus, & Diocesis, Jus Metropolitanicum sibi vindicet, necnon Tridentina, ac Tergestina, & Petinensis, ac Comensis Ecclesiæ præfate eidem Archiepiscopo, & Metropolitanò Goritien. ad omnia, & singula teneantur, & sint adstrictæ,

ad quæ Suffraganei suis Metropolitanis Ecclesiis, & Metropolitanis tenentur, & obligati sunt, ut judicentur juxta Canonicas Sanctiones; Ac eidem Archiepiscopo Goritien. præfatos suos Suffraganeos consecrandi, ad Provinciales Synodos evocandi, ac cum eis etiam Ecclesiastica negocia terminandi, & causas quarumcumque appellationum, five querelas, alias ad eum tanquam Metropolitanum, juxta Decreta Concilii Tridentini devolutas, ac alias juxta Sacrorum Canonum statuta spectantes, cognoscendi, omniaque alia, & singula quæcumque, quæ de jure, vel consuetudine, aut aliis quovis modo ad Archiepiscopos, & Archiepiscopale munus spectare, & pertinere solent, & debent, gerendi, faciendi, & exercendi, plenam, & omnimodam auctoritatem concedimus, & facultatem.

§. 3. Provinciæ quoque Goritiensis Clerum, & Populum universum, ac omnia Loca, Ecclesias, & Monasteria, ac Oratoria, & pia Loca, necnon Confraternitates a parte Imperii existentes olim præfate Aquilejensi Patriarchatui per Nos, ut præfertur, suppresso, & extincto subjecta, & subjectas, pro eorundem Ecclesiæ, & Archiepiscopi Goritien. Provincialibus, pariter perpetuo concedimus, & assignamus, ac deinceps perpetuis futuris temporibus præfatas Tridentinam, & Tergestinam, ac Petinensem, necnon Comensem Ecclesias, dictæ Ecclesiæ Goritien. Suffraganeas censendas, ac tam eas, quam illarum Civitates, & Dioceses respectivè universas, sub ipsa Provincia Goritien. comprehensas, & nullatenus ab ea exemptas, nec dictæ Sedis Apostolicæ immediatæ, neque ulli alteri, nisi tantum Goritien. Ecclesiæ, & illius Archiepiscopo præfatis, quoad Archiepiscopalia, Metropolitana, ac Provincialia Jura, & Jurisdictiones, subjectas esse, & fore, dicta auctoritate declaramus. Pro residentia verò, & habitatione Archiepiscopi Goritien. pro tempore existentis præfati, in eadem Civitate Goritien. Domum conspiciam, & mobilibus decenter instructam, cum suis Cappella, necnon virgario, & vinea propinquis, seu annexis, & ad hunc effectum a pia liberalitate quondam tunc in humanis agentis Augustini Codelli, dum viveret, donatam, & destinatam, concedimus, & assignamus.

§. 4. Utque eadem Parochialis Ecclesia Exaltationis Sanctæ Crucis, & Sancti Viti in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritiensem, ut præfertur, erecta, ex omni parte perfectior reddatur, condignoque Capitulo, & Canonicorum, & Dignitatis in ea obtinentium, ac Mansionariorum numero condecoretur, in ea unam Præposituram, quæ inibi post Pontificalem major, ac de infra scripto Jure nominandi Regio semper existat, pro uno Presbytero dictæ Parochialis Ecclesiæ Exaltationis Sanctæ Crucis, & Sancti Viti in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritien., ut præfertur, erectæ Præposito, qui illius Capituli, ut infra erigendi, caput existat, & in Choro, Capitulo, Processionibus, cæterisque functionibus, & Actibus Capitularibus publicis, & privatis dictæ Ecclesiæ, præminentiam, & primum locum habeat; & unum Decanatum, qui secunda, quemque pro tempore obtinens Præpositus ad Sanctum Stephanum denominari debeat, attento quod in Gradiscæ Territorio quædam Ecclesia olim Filialis Ecclesiæ Patriarchalis Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressæ, & extinctæ, titulo Præposituræ decorata reperitur, pro uno Clerico, seu Presbytero futuro dictæ Ecclesiæ Decano; & unum Primiceriatum, qui Tertia, Dignitates inibi respectivè existant, quemque pro tempore etiam obtinens Abbas Bellinge, seu de Belluna, vel Bulegna denominari similiter debeat, attento quod in eodem Gradiscæ Territorio quædam Ecclesia pariter olim Filialis præfate Ecclesiæ Aquilejensis Titulo Abbatie decorata reperitur, pro

Alia designantur Goritien. Provinciæ membra.

Et Archiepiscopales Aedes.

Capitulum in nova Metropolitana Dignitatibus & Canonicis constitutum, nec non Mansionariæ, alique tituli eriguntur.

uno Clerico, seu Presbytero futuro dicte Ecclesie Primicerio; ac quinque Canonicis, totidemque Præbendas, pro totidem Clericis, seu Presbyteris futuris in ea Canonicis; ac sex Mansionariis, pro sex Presbyteris futuris in ea Mansionariis; ac unam & alteram perpetuas sine cura Cappellanas, pro duobus Presbyteris ut infra nominandis, qui tamen in Patriarchali Ecclesia Aquilejensi, per Nos, ut præfertur, suppressa & extincta præfata, pro celebratione infra scriptarum Missarum remanere debeant; cum Capitulo, Stallo, Mensa Capitulari, Arca, Bursa, & Sigillo communibus, ac omnibus & singulis aliis Capitularibus signis & Insigniis, aliis Metropolitanis Ecclesiis, earumque Capitulis de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut aliis quomodolibet, non tamen ex Indulto, seu privilegio particulari, competentibus, quique Præpositus, ac Decanus, & Primicerius, necnon Canonici præfati, Capitulum inter se constituent, & tam ipsi, quam Mansionarii præfati apud dictam Ecclesiam personaliter residere, ac in ea singulis diebus, & debitis temporibus Horas Canonicas, ac Missam Conventualem seu Majorem semper pro Benefactoribus applicandam, cæteraque Divina Officia solita & consueta, cum debita mentis attentione, servataque Ecclesiastica disciplina, ac infra scriptis ordine & præcedentia omnino servatis, videlicet quod Præpositus semper primus, ac Decanus secundus, ac Primicerius tertium locos habeant, deinde juxta antianitatem quinque Canonici, & successivè etiam juxta antia itatem sex Mansionarii præfati succedant, qui Mansionarii nunquam de gremio Capituli censei debeant, minime vocem, aut votum in Capitulo, ac sessionibus Capitularibus habere valeant, sed ultra Ecclesie servitium Festis diebus, Canonicis, ac dignitates in ea obtinentibus, omnes vero Archiepiscopo Goritienfi pro tempore existenti, prout in Cathedralibus, & Metropolitanis Ecclesiis præfatis solet, inservire teneantur, pälere, decantare, recitare, & respectivè celebrare, & alias dicte Ecclesie in Divinis laudabiliter deservire debeant & teneantur, dicta Apostolica auctoritate etiam perpetuo erigimus, & instituimus. Illique sic erectis & institutis pro Mensarum Archiepiscopalis, & respectivè Capitularis præfate Parochialis Exaltationis Sanctæ Crucis, & Sancti Viti Ecclesie in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritiensem ut præfertur erectæ, nec non Archiepiscopatus, & Præposituræ, ac Decanatus, & Primiceriatus, ac quinque Canonici, totidemque Præbendarum, nec non sex Mansionariarum, ac unius & alterius Cappellaniarum, ut præfertur, erectarum, & erectarum hujusmodi, respectivè dote, illisque, ac illis, & illas pro tempore respectivè obtinentium congrua sustentatione, ac onerum eis pro tempore respectivè incumbentium supportatione, omnia & singula fructus, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta universa ex infra scriptis Monasterio, ac Parochialibus Ecclesiis, & Beneficiis, ut infra, suppressendis & extinguendis, & fundationibus, seu legatis piis, etiam ut infra, applicandis; ita tamen, ut Archiepiscopo Goritienfi sexmille sexcenti, ac Præposito, præter infra scriptæ Domus habitationis usum, mille, & Decano octingenti, ac Primicerio sexcenti, singulis vero ex quinque Canonicis quadringenti & quinquaginta, ac singulis ex sex Mansionariis pro tempore existentibus præfatis, biscentum, nec non singulis ex duobus Cappellanis præfatis centum & quinquaginta floreni monetæ currentis in ditionibus Austriacis, annuatim assignentur, eadem Apostolica auctoritate similiter perpetuo applicamus, & appropriamus: Ita quod liceat futuris Archiepiscopo Goritienfi, ac Præposito, & Decano, ac Primicerio, & quinque Canonicis, nec non Mansionariis præfatis Ecclesie in Archiepif-

copalem, ut præfertur, erectæ pro tempore existentibus, illarum & illorum omnium fructuum, reddituum, proventuum, Jurium, obventionum, & emolumentorum hujusmodi, veram, realem, & actualem possessionem, per se, vel alium, seu alios, eorum, ac dictarum Mensarum Archiepiscopalis, & respectivè Capitularis nominibus, propria auctoritate liberè apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, & proventus, jura, obventiones, & emolumenta quæcumque percipere, exigere, levare, ac in eorum, & Mensarum Archiepiscopalis, & respectivè Capitularis hujusmodi usus & utilitatem convertere, cujusvis licentia desuper minimè requisita.

§. 5. Præterea Monasterium Abbatiam nuncupatum Sancti Petri de Rosacio Ordinis S. Benedicti olim Aquilejen. Diocesis per Nos, ut præfertur, suppressa, & extincta, cujus fructus, redditus, & proventus, ad trecentos trigintatres florenos auri, cum uno tertio alterius floreni similis in libris Camere Apostolicæ, ut etiam accepimus, taxati reperiuntur, quodque Dilectus similiter Filius Noster Angelus Maria præfata S. R. E. Cardinalis Quirinus nuncupatus modernus Episcopus Brixienfis in Commendam ad sui vitam ex concessione, & dispensatione Apostolicis ad præiens obtinet, ac in similem Commendam ex pari concessione Apostolica ad vitam obtineri continevit, ex nunc prout ex tunc, & cum primam illud per cessum, etiam ex causa permutationis, vel decessum, seu privationem, aut quamvis aliam dimissionem, vel amissionem dicti Angeli Mariae Cardinalis & Episcopi, aut alias quovis modo ex ejus persona, Commenda præfata cessante, vacare contigerit, etiam si &c., firmo remanente titulo Commendæ hujusmodi, in duas partes, seu duas deinceps Commendas per Nos ut infra erigendas, quarum una, quæ redditus ex bonis in Austriaca ditione consistentibus in summa florenorum mille & centum monetæ præfate, ut pariter accepimus, ad præiens habet, Goritienfis, altera vero, quæ redditus ex bonis in Veneto dominio existentibus etiam ad præiens habet, Utinenfis respectivè Diocesis denominari, ac primodicta Goritienfi, secundodicta vero Commendæ ut infra erigendæ, Utinenfi Archiepiscopo pro tempore existentibus, & non aliis personis in Commendam Apostolica auctoritate præfata concedi, & assignari debeant, dividimus, & separamus, & respectivè in unam, & alteram Commendas Ordinis, & Denominationis, seu Tituli ejusdem Monasterii S. Petri de Rosacio, ut præfertur, divisas, & separatas, que tamen noviter in libris Camere Apostolicæ præfate, habito respectu ad earum respectivè fructus, taxentur, eadem Apostolica auctoritate similiter perpetuo erigimus, & instituimus.

§. 6. Declarantes nihilominus unam Abbatiam Belinge, seu de Bellana, vel Bulegna, & alteram Præposituram Sancti Stephani, respectivè nuncupatas Ecclesias supradictas, in præfato territorio Gradiscæ, ut præfertur, existentes sub Diocesi Goritienfi præfata, versaque vice Monasterium Abbatiam nuncupatum Sancti Galli de Mozio, seu Mosacen, præfati Ordinis Sancti Benedicti, cujus fructus, redditus, & proventus ad trecentos florenos auri similes in libris ejusdem Camere Apostolicæ, ut pariter etiam accepimus, taxati reperiuntur, quodque dictus Daniel præfate Sanctæ Romanæ Ecclesie Cardinalis Patriarcha Delfinus nuncupatus, ac Monasterium, Abbatiam etiam nuncupatum, S. Mariæ de Sexto, præfati Ordinis S. Benedicti, ejusdem Aquilejensis respectivè Diocesis, per Nos, ut præfertur, suppressa, & extincta, ac cujus fructus, red-

Diviso Commenda Monasterii Sancti Petri de Rosacio nuncupatur in duas Commendas, quæ duobus Archiepiscopis Goritien. & Utinen. cum suis respectivè fructibus perpetuo conceduntur.

Utrique Diocesi assignantur Monasteria, & Commendæ.

Odo præcedendi, incumbentia etc.

Et præbendales redditus uniusquisque assignantur, ac designantur.

De solutio-
ne quinden-
norum op-
portunè sta-
uitur.

Onera Mis-
sarium, &
Anniversaria
in suppressa
Patriarchali
relicta, ubi
& quomodo
adimplenda.

Parochia-
lis patronata
Ecclesia S.
Mariæ de Ro-
mans suppri-
mitur.

ditus, & proventus ad biscentum sexaginta florenos auri pares in eisdem libris præfate Cameræ Apostolicæ, ut similiter accepimus, taxati reperiuntur, & quod Dilectus pariter Filius Noster Hieronymus præfate S. R. R. Cardinalis Columna nuncupatus, in Commendam, ad eorum respectivè vitam, ex concessione, & dispensatione Apostolicis ad præsens respectivè obtinent, quæque in similem Commendam ex pari concessione Apostolica ad vitam obtineri consueverunt, sub Diocesi Utinensi deinceps respectivè comprehendi debere; quodque futuri Capitulum, & Canonici Ecclesiæ Utinensis per alias Nostros Litteras in Archiepiscopalem, & Metropolitanam Ecclesiam erigendi, in posterum teneantur, & obligati existant, vice summæ vigintifex Ducatorum auri de Camera cum tribus quartis alterius ducati similis, conficientium scuta quadragintafex & obulos octoginta moneta Romanæ, singulis quindenniis, Officialibus Cancellariæ Apostolicæ, ratione unionis perpetuæ Parochialis Ecclesiæ S. Pauli de Lovaino olim Aquilejensis Diocesis, necnon ratione alterius unionis perpetuæ Thesaurariæ, præfate Patriarchalis olim Ecclesiæ Aquilejensis Dignitatis, inibi non tamen post Pontificalem majoris existentis, eidem Patriarchali Ecclesiæ, seu illius mensæ Patriarchali, aut Capitulari pariter, per Nos, ut præfertur, suppressis, & extinctis aliâ Apostolica auctoritate respectivè factarum, ad alteram, solutiones summæ sexaginta unius ducatorum auri similitum, cum tribus quartis alterius ducati paris, conficientium summam centum & octo scutorum moneta præfate, & obulorum quinque ejusdem moneta, eisdem Cancellariæ præfate Officialibus etiam singulis quindenniis respectivè debitorum, respectivè faciendas.

§. 7. Considerantes itaque dignum esse, quod in præfata Ecclesia Goritienfi, ut præfertur, erecta, usque ab ejus exordio pro Christianis ad eam concurrentium commoditate aliquis major Missarum celebrandarum numerus reperitur; quodque in olim Patriarchali Ecclesia Aquilejensi per Nos, ut præfertur, suppressa & extincta, ob exiguum Presbyterorum inibi remanentium numerum, solita anniversaria celebrari nequibunt, decernimus, quod in posterum celebrentur, ut prius, ab infra scriptis Presbyteris, ut infra nominandis, quotannis Missæ privatæ quingentæ & sexaginta, videlicet &c. &c. Sequentia vero Anniversaria per eisdem pro tempore existentes Capitulum, & Canonicos præfate Ecclesiæ in Archiepiscopalem Goritiensem, ut præfertur, erectæ, quotannis, seu & per præfatos Mansionarios celebranda, ad eam Apostolica auctoritate præfata transferimus, videlicet &c. &c.

§. 8. Præterea Parochialem Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Romans nuncupatam, Goritien., quæ, sicut similiter accepimus, de eodem Jurepatronatus Laicorum Nobilium & Illustrium, videlicet præfate Mariæ Theresiæ Reginæ, ex fundatione, vel dotatione existit; quæque per obitum quondam Joannis Baptistæ Caterini, dum viveret, illius ReCTORIS, qui extra dictam Curiam diem clausit extremum, ad præsens vacat, sive ut præfertur, sive aliâ quovis modo &c., illiusque titulum collativum, ac denominationem, naturam, & essentiam Parochialis Ecclesiæ collativæ, ita quod ex nunc collativa esse desinat, & de cætero uti talis in titulum collativum conferri, aut impetrari non possit, & si illam deinceps conferri, aut impetrari, vel aliâ de illa disponi contigerit, collationes, impetrationes, & aliæ dispositiones hujusmodi, nullæ & invalidæ, nulliusque roboris vel momenti existant, nullique suffragentur, nec coloratum titulum possidendi cuiquam tribuant, eadem Apostolica auctoritate, de consensu præfate Mariæ Theresiæ Reginæ, etiam perpetuo supprimimus, & extinguimus, illamque sic suppressam & extinctam, una cum omnibus, &

singulis secundodiçtæ Parochialis Ecclesiæ bonis, rebus, & proprietatibus, illorumque fructibus, redditibus, proventibus, juribus, obventionibus, & emolumentis univèrsis, cujuscumque nominis, naturæ, speciei, qualitatis, & quantitatis existant, eisdem Mensi Archiepiscopali, & respectivè Capitulari præfate Parochialis Ecclesiæ Exaltationis Sanctæ Crucis, & Sancti Viti in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritiensem, ut præfertur, erectæ: ita quod liceat futuris Archiepiscopo, ac illius Capitulo, & Canonicis, eorum, ac utriusque Mensæ hujusmodi respectivè nominibus, omnium, & singulorum secundodiçtæ Parochialis Ecclesiæ, ut præfertur, suppressæ & extinctæ bonorum, rerum, proprietatum, fructuum &c. possessionem &c. apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, dictaque bona, res, proprietates locare, dislocare, arrendare, illorumque fructus &c. percipere, exigere, levare, ac in eorum, & utriusque mensæ hujusmodi usus, & utilitatem convertere, cujusvis licentia desuper minimè requisita; supportatis tamen per futuros Archiepiscopum, ac Capitulum, & Canonicos præfatos, omnibus & singulis secundodiçtæ Parochialis Ecclesiæ, ut præfertur, suppressæ, & extinctæ oneribus, dicta Apostolica auctoritate, de simili consensu præfate Mariæ Theresiæ Reginæ modernæ & unice secundodiçtæ Parochialis Ecclesiæ Patronæ præfate, pariter perpetuo unimus, annectimus, & incorporamus.

§. 9. Et insuper, ne cura animarum dilectorum quoque filiorum Parochianorum tam primodiçtæ Exaltationis Sanctæ Crucis, & Sancti Viti in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritiensem, ut præfertur, erectæ, quam secundodiçtæ, ut præfertur, suppressæ, & extinctæ Parochialium Ecclesiarum hujusmodi, aliquod in ejus exercitio, cæterisque ejusdem muneribus, oneribus, & obligationibus, patiatur detrimentum, unam in primodiçtâ, ac alteram in secundodiçtâ Parochialibus Ecclesiis hujusmodi Vicarias perpetuas, pro uno, & altero Presbyteris secularibus, futuris primo & secundodiçtarum Parochialium Ecclesiarum hujusmodi Vicariis perpetuis, per dictam Marianam Theresiam Reginam, ejusque Filios, & Descendentes nominandis, & ab Ordinario loci ad curam animarum exercendam approbandis, atque in dictis Vicariis ad nominationem hujusmodi per ipsum Ordinarium instituendis, qui Vicarii sic in illis instituti, apud primo & secundodiçtas Parochiales Ecclesias hujusmodi personaliter respectivè residere, ac curam animarum Parochianorum præfatorum laudabiliter exercere, eisque Ecclesiastica Sacramenta administrare, aliæque onera primo & secundodiçtis Parochialibus Ecclesiis hujusmodi quomodolibet incumbantia, subire & adimplere, pro ut Rectores primo & secundodiçtarum Parochialium Ecclesiarum hujusmodi pro tempore existentes facere debebant, & tenebantur, similiter, & pariformiter, & absque ulla prorsus differentia, etiam debeant, & teneantur, eadem Apostolica auctoritate similiter perpetuo erigimus & instituimus; illisque sic erectis & institutis, pro illarum respectivè congrua & competenti dote, illasque pro tempore obtinentium congrua sustentatione, & onerum illis incumbentium supportatione, ex fructibus dictarum mensurarum Archiepiscopalis & Capitularis respectivè, summam futuris Vicariis præfatis ab eodem Ordinario loci juxta Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini præfati Decretorum, nec non Constitutiones Pii Papæ V. etiam prædecessoris Nostri, super declaratione assignationum Vicariis perpetuis faciendarum editæ dispositionem, quotannis assignandam, & per futuros Archiepiscopum, ac Capitulum, & Canonicos Goritienfes præfatos perfolvendam, Apostolica auctoritate præfata, etiam perpetuo applicamus, & appropriamus.

§. 10. Et

Et una cum
omnibus fru-
ctibus, &
proventibus
Archiepisco-
pali, & Ca-
pitulari Men-
sæ unitur.

Coriz ani-
marum utrius-
que Paro-
chiz, tam
suppressæ,
quam in Me-
tropolitanam
erectæ cum-
mulate con-
sultur.

Dos Ar-
chiepisco-
pali, &
conci-

Constitutis
inibi duobus
Vicariis per-
petuis cum
congrua ad-
formam Co-
stitutionum
Apostolica-
rum defini-
enda.

Alia Archiepiscopalis, & Capitularis Mensæ acceptio ex suppressione Beneficii simplicis.

§. 10. Et quia, sicut etiam accepimus, alias, videlicet de anno ejusdem Domini millesimo sexcentesimo octogesimo sexto, quondam tunc in humanis agens Vitus Gullini Presbyter, in ejus postremo, sub quo ab humanis decessit, elogio, nonnulla ejus bona, quorum redditus ad præfens ad valorem annuum duorum millium florenorum monetæ illarum partium, ut pariter accepimus, ascendunt, intuitu erectionis Cathedralis Ecclesiæ Goritienfis reliquit, & deinde de anno præfati Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo quinto, bonæ memoriæ Sebastianus Antonius, dum viveret, præfate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Tanarius nuncupatus, tunc dictæ Sedis Apostolicæ Nunciatus Viennæ commorans, ex bonis a præfato Vito, ut præfertur, relictis, unum simplex, & personalem residentiam non requirens Beneficium Ecclesiasticum in Parochiali, seu alia Ecclesia Civitatis Goritienfis præfate, juxta decretum Congregationis tunc existentium præfate S. R. E. Cardinalium Decretorum dicti Concilii Tridentini Interpretum, erexit & fundavit; Nos providè considerantes, attenta erectione Archiepiscopalis Ecclesiæ Goritienfis hujusmodi per Nos, ut præfertur, facta, piam præfati Viti intentionem, & fundationem suam plenarium effectum jam consequutam esse, Beneficium, ut præfertur, ad tempus destinatum, erectum, & fundatum hujusmodi, non obstante quovis dissentio, seu obstaculo moderni illius Titularis, prævia illius tituli collativi, quatenus opus sit, perpetua suppressione & extinctione, una cum omnibus & singulis illius bonis, fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, & emolumentis universis, motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, Mensis Archiepiscopalis, & respectivè Capitulari præfatis, supportatis tamen per futuros Archiepiscopum, & Capitulum, & Canonicos Goritienfes omnibus & singulis dicti Beneficii, ac præsertim unius Missæ privatæ, quam per dictos futuros Capitulum, & Canonicos in suffragium animæ præfati Viti quotannis celebrari mandamus, oneribus, pariter perpetuò unimus, anneximus, & incorporamus.

Dos Archiepiscopalis Ecclesiæ quantitas, & unde constituenda?

§. 11. Insuper ex præfatis dismembrationibus, & suppressionibus, ac respectivè unionibus, & applicationibus, per Nos, ut præfertur, factis, certam, & fixam dotem, tam Archiepiscopalis, quam Capitularis Goritien. Mensarum hujusmodi destinare intendentes, pro tempore existentium Archiepiscopo Goritienfi, in computum præfatorum sex millium sexcentorum florenorum annuorum pro ejus manutentione, ut præfertur, assignatorum, redditus Patriarchalis Ecclesiæ præfate Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressæ & extinctæ, ad quatuor mille & quadringentos florenos hujusmodi annuatim, ut similiter accepimus, ascendentes; ac ex nunc prout ex tunc, & contra, postquam dictum Monasterium Sancti Petri de Rosacio ex persona præfati Angeli Mariæ Cardinalis, & Episcopi quovis modo, illius Commenda præfata, ut præfertur, cessante, vacare contigerit, ejusdem Monasterii S. Petri de Rosacio fructus, redditus, & proventus ex bonis in Austriaca Ditione existentibus provenientes, & ad summam mille & centum florenorum monetæ illarum partium etiam annuatim, ut pariter accepimus, ascendentes; ac etiam quibus Patriarchatus Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressus, & extinctus, illiusque Patriarcha pro tempore existens a parte Imperii fruebatur, in summa quadringentorum sexaginta quatuor florenorum similibus annuorum; nec non redditus secundodiectæ Parochialis Ecclesiæ S. Mariæ de Romans, ut præfertur, suppressæ & extinctæ, ac etiam, ut præfertur, unitæ, annexæ, & incorporatæ, ad sexcentos florenas similiter annuatim, ut etiam accepimus, ascenden. similiter perpetuò concedimus, & assignamus. Et quamvis ad com-

plendam integram summam dictorum sex millium & sexcentorum florenorum monetæ præfate pro Congrua Archiepiscopi Goritienfis pro tempore existentis præfati assignatorum, trigentæ floreni similes annuatim deficient; nihilominus eadem summa, ut præfertur, assignata, tanquam integra computari debet, tum quia bona, ut par est, diligenter administrata, majores producere poterunt redditus, tum etiam quia pro tempore existens Archiepiscopus Goritienfis præfatus exemptus semper erit a solutione quinquenniorum Sedi Apostolicæ præfate a Capitulo, & Canonicis Patriarchalis Ecclesiæ Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressæ & extinctæ antea solvi solitorum, pro bonis nonnullorum Monasteriorum illius Mensæ Capitulari aliis unitorum, ad quorum solutionem Capitulum & Canonici Ecclesiæ Goritienfis, ut præfertur, erectæ pro tempore existentes præfati, ex nunc imposterum tenebuntur, & obligati existent. Quibus itidem pro eorum particulari dote, onerumque eis pro tempore incumbentium supportatione, infra scriptos redditus, ad summam octo millium ducentorum & quatuor florenorum dictæ monetæ annuatim, ut pariter accepimus, ascendentes, scilicet florenos mille & quingentos ex præfata Parochiali Ecclesia Exaltationis Sanctæ Crucis, & Sancti Viti, ut præfertur, suppressæ & extinctæ, & in Archiepiscopalem Ecclesiam Goritiensem, ut præfertur, erecta; ac florenos bis mille ex præfato Beneficio pariter, ut præfertur, suppresso, & extincto; ac florenos quatuor mille ex bonis hæreditariis dicti quondam Augustini Codelli, licet bona hæreditaria hujusmodi, ex dispositione præfati Augustini, pro erectione Episcopatus, seu Cathedralis Ecclesiæ Goritienfis relicta fuerint; necnon florenos similes septingentos quatuor ex communibus redditibus Capituli, & Canonicorum olim Ecclesiæ Patriarchalis Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressæ & extinctæ, annuatim respectivè provenient; & quemcumque alium fundum, quatenus existat, pro dote, & annuo adimplemento Missarum, & Anniversariorum destinatum, etiam pariter concedimus & assignamus. Cum hoc tamen, quod administratione omnium honorum hujusmodi apud Capitulum, & Canonicos præfate Ecclesiæ Goritienfis pro tempore existentes præfatos remanente, teneantur ipsi Capitulum & Canonici, ex illorum redditibus subministrare annuatim florenos mille Preposito, qui etiam fruatur habitatione domus ab eodem quondam Vito Gullini, ut similiter accepimus, relictæ, ac octingentos Decano, & sexcentos Primicerio, ac quadringentos quinquaginta cuilibet ex quinque Canonicis præfatis, ac ducentos cuilibet ex sex Mansionariis hujusmodi, necnon centum quinquaginta florenos similes cuilibet ex duobus Presbyteris Cappellanis nuncupandis, qui præter Sacristam, annuos redditus trecentorum florenorum similibus separatim habentem, inservient, & insimul Missas celebrabunt in antiqua Patriarchali Ecclesia Aquilejensi per Nos, ut præfertur suppressæ & extinctæ, semper tamen Sedi Apostolicæ præfate immediatè subjecti, & Delegato Apostolico, prout ordinatur in præfatis Nostris Litteris Apostolicis incipientibus -- *Injuncta Nobis* -- Prædie nonas Julii Pontificatus Nostris anno undecimo, ut præfertur, expeditis.

§. 12. Et quia juxta suprascriptum computum, annuatim superabundare videntur mille sexcentiquatuor Floreni similes, isti erogari debent in adimplementum onerum Missarum, & Anniversariorum translatorum, & ut superius ordinatorum, inter quas Missas una annuatim private celebranda erit in suffragium Animæ præfati quondam Viti Gullini, necnon in manutentionem præfate Ecclesiæ Aquilejensis, per Nos, ut præfertur, suppressæ, & extinctæ, ac novæ Ecclesiæ Archiepiscopalis Goritienfis, pro medietate cum Archiepiscopo Goritiense pro tempore existente,

Quanta itidè dos Capitularis Mensæ? & quomodo inter Dignitates, Canonicos, reliquosque Mansionarios, ac Cappellanos partienda.

Quæ reliqua est summa, in quos usus eroganda.

& pro salariis Ministrorum, aut alterius occurrentis solutionis, onerum, & similiter pro prompta, & integra satisfactione quindenniorum præfate Sedi Apostolicæ debitorum pro præfato Monasterio de Belinga, seu Belluna, vel Bulegna, ac dicta Præpositura ad Sanctum Stephanum, præfati Territorii Gradicæ in Austriaco dominio, mensæ Capitulari præfate Ecclesiæ Patriarchalis Aquilejensis per Nos, ut præfertur, suppressæ, & extinctæ, alias unitis, videlicet Florenos auri de Camera septuagintaduos, & solidos novem pro eodem supradicto Monasterio de Belinga, seu Belluna, vel Bulegna, eorundem Fratrum Nostrorum præfate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Collegio, qui ad monetam Romanam reduci consueverunt summam centum vigintinovem scutorum dictæ monetæ, & obulorum octoginta duorum, singulis quindennis; & Cancellariæ Apostolicæ Officialibus septuagintaquinque Ducatorum auri de Camera huiusmodi, qui sunt in moneta Romana præfata scuta centumviginti septem, & obuli septuaginta quinque; necnon Camera Apostolicæ Florenos vigintinovem, qui consueverunt summam scutorum quinquagintaduorum dictæ monetæ: itaut in totum debeantur in decursu annorum quindecim scuta trecenta novem, & obuli septuagintaduo cum dimidio alterius obuli paris; & ulterius præfate Cancellariæ Apostolicæ Officialibus, pro præfata Præpositura ad Sanctum Stephanum Gradicæ, ut supra, unita, singulis pariter quindennis, ducatos auri de Camera similes centum & tres, qui consueverunt summam centum octoginta scutorum dictæ monetæ, & obulorum viginti quinque; itaut ambabus dictis partitis computatis, pro tempore existentes Capitulum, & Canonici præfate Archiepiscopalis Ecclesiæ Goritienensis per Nos, ut præfertur, erectæ tenebuntur, & obligati erunt solvere singulis quindennis scuta quadringenta octoginta novem, & obulos nonaginta septem præfate monetæ, quæ singulis annis reparita, quolibet anno constituant summam scutorum trigintaduorum, & obulorum sexaginta sex cum dimidio alterius obuli similis.

Conceditur facultas Capitulo con-
dendi, ac
reformandi, ac
corrigendi
statuta pro
œconomica
bonorum ad
ministratio-
ne, & Eccle-
siæ servitio.

§. 13. Præterea eidem futuris, & pro tempore existentibus Ecclesiæ Goritienensis Archiepiscopo, Capitulo, & Canonicis, & Dignitates præfatas obtinentibus, ut ipsi capitulariter congregati pro dictæ Ecclesiæ Goritienensis, ac illius Mensæ Capitularis, Sacristiæ, & Fabricæ, earumque rerum, & honorum tam spiritualium, quam temporalium prospero, felicique statu, regimine, gubernio, & directione, ac onerum eis pro tempore respectivè incumbentium supportatione, Missarum, Horarum Canonicarum diurnarum, & nocturnarum, aliorumque Divinorum Officiorum, Processionum, Funeralium, & Anniversariorum celebratione, ac de Dignitatibus, Canonicatibus, & Præbendis, ac Mansionariis præfatis, aliisque Ministeriis Ecclesiasticis, inibi pro tempore providendorum receptione, & admissione, personali residentia, distributionum etiam quotidianarum, & emolumentorum quorumcumque repartitione, & amissione, penarum per absentes a Divinis Officiis, & Functionibus, suis loco, tempore non interessentes, seu onera, & ministeria eis respectivè incumbenda subire negligentes incurrendarum impositione, atque in cursu, singulorum presentis, & absentis notandis, Ceremoniis, & Functionibus in præfata Ecclesia, illiusque Choro, Capitulo, Processionibus, & aliis actibus servandis, necnon præfate Ecclesiæ Ministris deputandis, & amovendis, salariis, & stipendiis, eorum cuilibet assignandis, ac quibusvis aliis rebus, in præmissis, & circa ea quomodolibet necessariis, & opportunis, quæcumque Statuta, Ordinationes, Capitula, & Decreta, licita tamen & honesta, & sacris Canonibus, ac præfati Concilii Tridentini Decretis, &

Constitutionibus Apostolicis non contraria, condere, & edere, conditaque, & edita, pro temporum, & rerum varietate & qualitate, mutare, limitare, corrigere, declarare, & interpretari, ac in meliorem formam redigere, seu alia de novo etiam ex integro condere, & per eos, ad quos pro tempore spectabit, sub penis in contrahentes statuendis, observari facere, liberè & licitè valeant, plenam, liberam, & omnimodam facultatem, potestatem, & auctoritatem, eadem Apostolica auctoritate similiter perpetuò concedimus, & impertimur.

§. 14. Ulterius futuris præfate Ecclesiæ in Archiepiscopalem, ut præfertur, erectæ Præposito, & Decano, ac Primicerio, & quinque Canonicis, necnon sex Mansionariis præfatis, eorumque in Præpositura, & Decanatu, & Primiceriatu, ac singulis Canonicatibus & Præbendis, necnon sex Mansionariis huiusmodi successoribus respectivè pro tempore existentibus, ut ipsi Præpositus videlicet, ac Decanus, & Primicerius, ac quinque Canonici præfati, Cappam magnam violacei coloris cum pellibus Armellinis substatam, & Rochettum; Mansionarii verò præfati Almutiam, tam in præfata Ecclesia in Archiepiscopalem, ut præfertur, erectæ, quam extra eam, & tam in Processionibus, quam aliis actibus, & functionibus quibuscumque publicis, & privatis, etiam extra Civitatem Goritienem præfatum, ac ubique locorum, etiam in Synodalibus, Provincialibus, Universalibus, Generalibusque Conciliis, ac etiam in præsentia dictorum Venerabilium Fratrum Nostrorum præfate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium de Latere Legatorum, Archiepiscoporum, Episcoporum, & Ordinarii etiam proprii, ac aliorum quorumcumque, ac etiam in ipsius Ecclesiæ Choro, & Capitulo, quibusvis anni temporibus, & diebus, deferre & gestare, illisque respectivè uti liberè, & licitè valeant, & possint.

§. 15. Eidem quoque Præposito, & Decano, ac Primicerio, & quinque Canonicis, necnon sex Mansionariis, pro tempore existentibus præfatis, ut ipsi eorumque Officiales, ac Ministri, ac res, bona, proprietates, & jura quæcumque, omnibus & singulis tam spiritualibus, quam temporalibus privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, præeminentiis, antelationibus, concessionibus, indultis, favoribus, & gratiis, quibus aliarum similium Archiepiscopali, & Metropolitanarum Ecclesiarum illarum Partium Capitula, Dignitates, Canonicatus & Præbendas, ac Mansionariatus in eis obtinentes, eorumque Officiales, & Ministri, ac bona, jura, res, & proprietates, de jure, usu, consuetudine, privilegio, aut alias quomodolibet, non tamen titulo oneroso, aut ex Indulto, seu privilegio particulari, utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, aut uti, frui, potiri, & gaudere possint, & poterunt quomodolibet in futurum, similiter, & pariformiter, ac æquè principaliter, & ubique, absque ulla prorsus differentia, dummodo tamen illa sint in usu, & non revocata, nec sub aliqua revocatione comprehensa, sacrisque Canonibus, & præfati Concilii Tridentini Decretis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis non repugnent, uti, frui, potiri, & gaudere liberè, & licitè etiam possint, & valeant, perinde ac si eis nominatim, & expressè concessa fuissent, eadem Apostolica auctoritate etiam perpetuò concedimus, & indulgemus.

§. 16. Et insuper, attentis præfate Mariæ Theresiæ Regine peculiaribus meritis, dum ipsa pro erectione novæ Archiepiscopalis Ecclesiæ Goritien. huiusmodi, consensum præstitit unioni Beneficiorum aliquot Ecclesiasticorum de suo jure patronatus existentium, ac considerabilibus muneribus, & donativis eidem Archiepiscopali Ecclesiæ

Ac Dignitatibus, & Canonicis Capite Magnæ Mansionariis autem Almutia usus.

Universa denique jura cæteris Capitulis quomodolibet competentia.

Ius nominandi ad Metropolitanam Ecclesiam, Dignitates, Canonicatus, Mansionariatus, & Cappellanas, re-

1752.
servatur fa-
vore Regine
Theresie e-
jusque Filio-
rum, & De-
scendentium.

Goritiensi per eam factis, sperantes etiam quod in posterum, pro ejus singulari liberalitate, alia similia, aut majora facere possit, eidem Mariæ Theresiæ Reginæ, ejusque Filiis, & Descendentibus, Jus nominandi ad præfatam Archiepiscopalem Ecclesiam, tam hac prima vice, a primæva illius erectione & institutione per Nos, ut præfertur, factis, Pastoris solatio destitutam, quam deinceps, quoties eam pro tempore quomodolibet, non tamen per obitum apud Sedem Apostolicam præfatam, etiam Pastoris solatio destitui contigerit, Personam idoneam, per Nos, & Romanum Pontificem pro tempore existentem, ad nominationem hujusmodi, eidem Ecclesiæ Goritiensi, in Archiepiscopum præficiendam, necnon ad Præposituram, & Decanatum, & Primiceriatum, & quinque Canonicatus & Præbendas, ac sex Mansionariatus præfatos, necnon ad unam, & alteram perpetuas Cappellanas in præfata Ecclesiâ Patriarchali Aquilejensi per Nos, ut præfertur, suppressa, & extincta, pro celebratione Missarum, & Anniversariorum præfatorum, inibi per unum & alterum Presbyteros, Cappellanos nuncupandos, obtinendas, destinatos, &, ut præfertur, erectos & erectas hujusmodi, quodcumque, & quotiescumque illos, & illas de cætero, quibusvis modis, & ex quoruncumque personis, etiam Nostri, & Romani Pontificis pro tempore existentis, seu quovis præfate Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, etiam tunc viventium, Familiaribus, & continuis Commensalibus, seu præfate Romanæ Ecclesiæ & Curia Officialibus, aut aliis reservationem, & affectionem inducentibus, seu per liberam, etiam ex causa permutationis, resignationis de illis in Romana Curia præfata, etiam in Nostri, & Romani Pontificis pro tempore existentis manibus, vel extra eam quomodolibet, respectivè factas & admittas, aut assignationem aliorum Beneficiorum Ecclesiasticorum quavis auctoritate collatorum, seu illos & illas pro tempore respectivè obtinentium in aliquo ex mensibus Nobis, & Romano Pontifici pro tempore existenti præfate, ac eidem Sedi Apostolicæ reservatis, non tamen per obitum apud Sedem eandem, decelsum, vel quamvis aliam dimissionem, amissionem, privationem, Religionis ingressum, & professionem in ea emissionem, Matrimonii contractum, aut alias quomodocumque, & qualitercumque vacare contigerit, personas itidem idoneas, in Præpositura per Nos, ut præfertur, erecta præfata, quovis modo, & in quibusvis mensibus pro tempore vacante, per Ordinarium Locum, in Primiceriatu vero, ac singulis quinque Canonicatibus, totidemque Præbendis, ac sex Mansionariatus, necnon una & altera Cappellaniis per Nos, ut præfertur, erectis hujusmodi, non tamen in infra scriptis sex mensibus pro tempore vacan., neque in dicto Decanatu quovis modo, & in quibusvis mensibus etiam pro tempore vacante, etiam per eundem Ordinarium Locum respectivè instituendas, simili Apostolica auctoritate pariter perpetuo reservamus, concedimus, & assignamus; necnon Jus nominandi hujusmodi tam ad dictam Ecclesiam Goritiensem, quam ad Præposituram, & Decanatum, & Primiceriatum, & quinque Canonicatus, totidemque Præbendas, & sex Mansionariatus, ac unam & alteram Cappellanas per Nos, ut præfertur, erectas & erectos hujusmodi, Regium existere, eidemque Mariæ Theresiæ Reginæ, ejusque Filiis, & Descendentibus præfatis, semper & perpetuò competere, illudque vim, effectum, naturam, substantiam, essentialitatem, qualitatem, validitatem, & roboris firmitatem Juris nominandi Regii hujusmodi obtinere, ac uti tale sub quacumque derogatione, etiam cum quibusvis prægnantissimis, & efficacissimis clausulis, & decretis, in quacumque dispositione etiam per viam Constitutionis, Le-

gis, Regulæ Cancellariæ Apostolicæ, aut alias quomodocumque facta, nullatenus comprehendendi, neque illi ullo unquam tempore, & ex quavis causa derogari posse, neque debere, ac collationes, provisiones, & quasvis alias dispositiones de Præpositura, & Decanatu, ac Primiceriatu, & quinque Canonicatibus, totidemque Præbendis, ac sex Mansionariatus, necnon una & altera Cappellaniis, ut præfertur, erectis hujusmodi, absque ipsius Mariæ Theresiæ Reginæ, ejusque Filiorum, & Descendentium præfatorum consensu, seu nominatione, pro tempore factas, processusque desuper habendos, & inde sequenda quæcumque, nulla & invalida, nulliusque roboris, vel momenti fore & esse, ac pro nullis & infectis haberi, nec jus, aut coloratum titulum possidendi cuiquam per illa tribui posse decernimus.

§. 17. Cum hoc tamen, quod quoties præfata Ecclesiâ Goritiensem Pastoris solatio destitui, ac Decanatum præfatum quovis modo, & in quibusvis mensibus, præfatum verò Primiceriatum, ac quinque Canonicatus, totidemque Præbendas, & sex Mansionariatus, ac unam & alteram Cappellanas, ut præfertur, erectas & erectas hujusmodi, in sex mensibus, scilicet Januarii, Martii, Maii, Julii, Septembris, & Novembris, Sedi Apostolicæ præfate juxta Concordata Germaniæ reservatis, vacare contigerit, ad illam, & illos, ac illas nominatio hujusmodi, Nobis, & Successoribus Nostri Romanis Pontificibus pro tempore existentibus tantum fieri debeat, & ad illos, & illas respectivè, ut præfertur, pro tempore nominati, Litteras Apostolicas, cum expressione tamen fructuum tam Decanatus, quam Primiceriatu, ac quinque Canonicatum, totidemque Præbendarum, necnon sex Mansionariatum, & unius, & alterius Cappellaniarum hujusmodi, in viginti quatuor ducatis auri de Camera hujusmodi, juxta stylum Germaniæ, expedire teneantur; ad Ecclesiam præfata verò Goritiensem pro tempore etiam nominati pariter Litteras Apostolicas expedire, ac jura præfate Camere Apostolicæ, & illis propterea debita, juxta taxam, quæ ab eorundem Cardinalium Collegio præfate, habito respectu ad præsentem redditus Menæ Archiepiscopalis Goritiensis præfate, necnon ad aliam taxam correspondentem redditibus a præfate Monasterio Sancti Petri de Rosacio, ut præfertur, dismembratis, & pro tempore existenti Archiepiscopo Goritiensi assignatis, in summa septingentorum florenorum auri hujusmodi, statuta fuit, & quam in eadem summa in Libris Camere Apostolicæ præfate describi volumus; & in qua taxa florenorum septingentorum, comprehendendi debeat taxa Communis dicti Monasterii Sancti Petri de Rosacio Goritiensis Diocesis, quæ ab Archiepiscopis Goritiensibus pro tempore, utpote in provisione Ecclesiæ Archiepiscopalis solvenda, in Litteris Apostolicis Commendæ ejusdem Monasterii desuper expeditis perfolvi non debet, perfolvere similiter teneantur.

§. 18. Præfatas quoque Litteras semper & perpetuò validas, & efficaces esse & fore, nec ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio, seu intentionis Nostre, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, seu in jus, vel controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque juris vel facti, aut gratiæ vel justitiæ remedium impetrari posse, nec illas sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam præfata, sub quibuscumque tenoribus, & formis, & sub quibusvis clausulis, & decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, pro tempore factis, & faciendis, comprehendendi, vel

Quando expedite sint Litteræ Apostolicæ, & cū quibus expressio nibus.

Clausule pro præmissorum firmitate.

confandi, sed tanquam ad Fidei Catholice exaltationem, Divinique Cultus incrementum, & animarum redemptionem, & solatium, factas, & emanatas, semper ab illis excipi, & quoties illae emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, ac plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data, per futuros, & pro tempore existentes Archiepiscopum, & Capitulum, ac Canonicos Gorritenses praefatos, ac alios, quorum favorem eadem praesentes Litterae quomodolibet concernunt, quaecumque eligenda, concessas, validasque fore & esse, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere: & sic ab omnibus censerit, & ita per quoscumque Iudices Ordinarios, vel Delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam Caesarum Palatii Apostolici Auditores, ejusdem Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictaeque Sedis Nuncios, & quolibet alios quavis prerogativa, & privilegio fungentes, ac honore, & praeminentia fulgentes, sublata eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definituri debere, & si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane Motu pari similiter decernimus &c. &c. &c.

Aliter iudicari prohibetur.

Derogatio contrariis.

§. 19. Non obstantibus priori voluntate Nostra praefata, ac pie memoriae Bonifacii Papae Octavi etiam praedecessoris Nostri de una, & Concilii Generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis vigore praesentium ad iudicium non trahatur, ac quibusvis aliis, etiam in Synodalibus, Provincialibus, Generalibusque Conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, necnon Nostri & Cancellariae Apostolicae praefatae Regulis, de iure quaesito non tollendo, ac de gratis adinstar non concedendis, necnon Lateranensis Concilii novissime celebrati, uniones, & applicationes perpetuas, nisi in casibus a iure permixtis fieri prohibentis, ac quatenus opus sit, primordii Monasterii, & Ordinis praefati, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, privilegiis quoque, indultis, & Litteris Apostolicis, quibusvis Superioribus, & Personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, etiam motu, scientia, & potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, aut aliis quomodolibet, etiam pluries, & iteratis vicibus concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis, necnon praefata ultima dicti quondam Augustini Codelli voluntate, & dispositione. Quibus omnibus & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, alias de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa, ac individua, & de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia etiam exquisita, & peculiaris forma servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro plene & sufficienter expressis, ac insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum omnium & singulorum validitatis effectum, hac vice dumtaxat specialiter & expresse, ac latissime & plenissime harum quoque serie, motu, scientia, & potestatis plenitudine paribus derogamus, contrariis quibuscumque &c.

Sanctio peccata.

§. 20. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc

paginam Nostrae absolutionis, perpetuae suppressionis, extinctionis, erectionis, concessionis, dismembrationis, separationis, assignationis, unionis, declarationis, applicationis, annexionis, incorporationis, facultatum impationis, indulti juris nominandi, reservationis, & extensionis, decreti, mandati, & commissionis, collationis, provisionis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicae millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, Qua decimo Kalendas Maii, Pontificatus Nostri Anno Duodecimo.

Expedita in Cancellaria Apostolica.

Privilegia & Indulta concessa Confraternitati Sanctae Mariae de Succursu contra Infideles in Civitate Januae erectae ampliantur, & declarantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

Pias Christifidelium Societates Omnipotentis Dei cultum per assidua Religionis obsequia, simulque Proximorum utilitatem, per impensa Charitatis officia promoventes, Apostolicae liberalitatis favoribus, & gratis libenter cumulamus, ac etiam Indulta, & Privilegia semel ipsis concessa ampliamus, & declaramus, prout in Domino salubriter expedire conspiciamus.

§. 1. Cum itaque alias a Nobis emanaverint Litterae in forma Brevis sub Annulo Piscatoris, quarum initium est -- *Attendentes* -- favore Confratrum pie Sodalitatis Beatae Mariae Virginis de Succursu contra Infideles nuncupatae in Civitate Januensi canonice erectae, in quibus, inter alia illius Confratribus tunc & pro tempore existentibus concessa Privilegia, & Indulta, hoc etiam continetur, quod Confratres praedicti in Januensi Ditione, & Dominio commorantes, & elemosynas juxta Confraternitatis huiusmodi Statuta prompte contribuentes, seu alia pia opera in Statutis ipsis contenta & expressa adimplentes, Privilegio vescendi ovis, & lacticiis diebus Dominicis, & quibuslibet secundis, tertiis, & quintis Feriis cujuslibet Hebdomadae Quadragesimae, exceptis tamen Dominica in Palmis, & Hebdomadae Majoris respectivè nuncupatis diebus, ac servata lege jejunii, & unica cessatione in die, uti possent, & valerent, prout in enunciatis Litteris distinctius continetur:

§. 2. Cumque, sicut nuper pro parte Dilectorum Filiorum modernorum dictae Congregationis Confratrum Nobis expositum fuit, non tam ipsorum majori solatio, quam ipsius Confraternitatis progressibus magnopere proficuum fore censeatur, si Nos privilegium, seu Indultum huiusmodi, ad alios omnes Quadragesimae dies ampliare, & extendere dignaremur: Nos, qui ejusdem Confraternitatis utilitatem, ac etiam augmentum sinceris desideramus affectibus, illius Confratres praedictos, eorumque singulares personas, a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententis, censuris, & penis, a iure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus

Dat. 18. Aprilis 1752.

II.

Pontificis munificentia in Societates divinum cultum, & proximorum utilitatem promoventes.

Indultum Confratribus iam concessum vesendi ovis, & lacticiis certis Quadragesimae diebus.

Protenditur ad omnes Quadragesimae dies, servata tamen lege jejunii.

quo-

quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes; supplicationibus pro eorum parte Nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, & Apostolicæ potestatis plenitudine, supradictum Privilegium, seu Indultum, Ovis, & Lacticiis certis Quadragesimæ diebus vescendi, eidem Confraternitati, ejusque Confratribus, ut præfertur, concessum, non solum confirmamus, & approbamus; Verum etiam ipsis modernis, & pro tempore existentibus ejusdem Confraternitatis Confratribus prædictis, in Reipublicæ Januensis Ditione, & universo Dominio tantum commorantibus, non tamen illis, qui Archiepiscopi, Episcopi, & inferiores Prælati, nec non cujusvis Regularis Ordinis Professores, & quoad Ecclesiasticos sæculares, qui ad Sacram Presbyteratus Ordinem promoti respectivè sint & fuerint, nisi hujusmodi Archiepiscopi, Episcopi, Prælati, alique Ecclesiastici Regulares, & Presbyteri Sæculares, sexagesimum ætatis annum compleverint, ut ipsi & eorum si guli, omnibus tam Dominicis, quam ferialibus diebus Quadragesimæ, etiam Dominica in Palmis, & per Hebdomadam Majorem nuncupatam, iidem Ovis, & Lacticiis vesci, servatis tamen in singulis Feriis jejunii legibus, & unica tantum comestione in die, liberè & licitè possint & valeant, presentium tenore etiam perpetuò concedimus, & indulgemus.

§. 3. Quia verò ad aures Nostras, non sine animi nostri molestia, fide dignorum relatione delatum fuit, aliud Indultum, seu Privilegium in dictis prioribus Litteris Nostris contentum, per quod videlicet concessum fuit, ut singuli dicte Confraternitatis Confratres Presbyterum quemlibet Confessarium ab Ordinario Loci respectivè approbatum eligere possint, qui unumquemque eorum a peccatis reservatis etiam Sedi Apostolicæ, his in ipsorum vita, & in eorumdem mortis articulo absolovere valeat, ita ab aliquibus intelligi & interpretari, ut singuli Confratres prædicti, novam singulis an is adscriptionem eidem Confraternitati, juxta illius Statuta, obtinentes, duabus vicibus inter unam, & alteram adscriptiones hujusmodi, hoc est duabus vicibus in singulos annos, absolutionem a casibus reservatis, & quidem non solum Sedi Apostolicæ prædictæ, sed etiam Ordinariis Locorum respectivè reservatis, sine eorumdem Ordinariorum licentia, solo dictarum Litterarum Nostrarum vigore, recipere possint: Nos interpretationes hujusmodi, tam rectæ disciplinæ perniciosas, quam etiam Nostræ menti, ac voluntati contrarias, de medio tollere volentes; Motu proprio, ac certa scientia, earundem presentium tenore edicimus & declaramus, Nostræ menti, ac voluntatis nunquam fuisse, nec esse, ut prædictæ Confraternitatis Confratres, vigore dictarum Litterarum Nostrarum, extra mortis articulum, plusquam duabus vicibus in toto ipsorum vitæ decursu, quantumvis pluries eidem Confraternitati se adscriperint, Privilegio prædicto sibi concessio, eligendi videlicet Confessarium, qui eos a casibus reservatis absolvat, uti, aut gaudere; nec etiam, ut Confessarii ab iisdem Confratribus sic electi, earundem Litterarum Nostrarum vigore, ipsos a casibus Ordinariis Locorum respectivè reservatis, sine eorumdem Ordinariorum licentia, absolovere possint, & valeant; nec unquam hujusmodi eligendi, & respectivè absolvendi facultatem, ultra duas vices in toto cujuslibet Confratris vitæ cursu, extra ipsorum mortis articulum, & præterquam in casibus Nobis, & Sedi Apostolicæ dumtaxat, non verò etiam Ordinariis Locorum reservatis, nisi eorumdem Ordinariorum licentia respectivè accedat, per Nos in præcatis Nostris Litteris concessam fuisse; & consequenter absolutiones, in vim earundem Litterarum, contra presentis declarationis Nostræ

tenorem, forsam de præterito impertitas, aut in posterum impertiendas, nemini suffragari potuisse, sive posse, decernimus & declaramus; & ita censeferi volumus, atque præcipimus; rejectis interpretationibus superiùs enunciatis, quas Nos eandem presentium tenore, & Apostolica auctoritate, reprobamus, & a quolibet cujusvis status, gradus, conditionis, & Ordinis, etiam necessario forsam exprimendi, teneri, tradi, defendi, aut in praxim deduci prohibemus, & interdicens; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

§. 4. Ut autem presentis declarationis Nostræ, nec non reprobationis, & prohibitionis hujusmodi tenor, ad eorumdem Confratrum, & quorumcumque Confessariorum ab ipsis forsam eligendorum, aliorumque in præmissis interesse habentium, notitiam certius perducatur; Nos eandem presentium serie, & auctoritate prædicta, Venerabilibus Fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, ac Dilectis etiam Filiis Prælati inferioribus, Locorum Ordinariis, in prædicta Ditione, & universo Dominio Reipublicæ Januensis constitutis, committimus & demandamus, ut de vero sensu dictarum priorum Litterarum Nostrarum, & de præsentii voluntate Nostra, prædictos omnes, in suis quique Civitatibus, Dioecibus, & Territoriis, instructos reddant, aliisque opportunis rationibus animarum securitati, & Apostolicorum Decretorum observantiæ prospiciant. Quocirca volumus, ut presentium Litterarum transumptis, etiam impressis, manu Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem ubique fides habeatur, quæ ipsis originalibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

§. 5. Nulli ergò omninò hominum liceat paginam hanc Nostrarum confirmationis, ampliacionis, concessionis, Indulti, declarationis, prohibitionis, mandati, commissionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, duodecimo Kalendarum Septembris, Pontificatus Nostri Anno XIII.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

V I S A

De Curia J. C. Boschi.

Loco + Plumbi

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Confirmatio Concordiæ inter Episcopum Herbipolen., & Abbatem Monasterii Abbatie nuncupati Fulden., Ordinis S. Benedicti, Nullius Dioecesis Provincie Moguntin. super Jurisdictione quasi Episcopali in Clerum, & Populum Ditionis præfati Monasterii.

INNOCENTIUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

INEFFABILI Dei bonitate in supremo Apostolatus Solio præsidentes, inter Pastoralis Officii Nostri curas, nil magis cordi Nobis est, nilque ferventiùs exoptamus, quam pacem inter Catholicarum Ecclesiarum, præsertim inter se vicinos, Antistites fovere, augere, illamque perpetuò conservare, ad hoc ut ipsi Antistites, semotis a se quibus

Ordinariis locorum committitur hujusce declarationis publicario, & executio.

Fides afferitur transumptis.

Sanctio.

Dat. 21. Augusti 1752.

III.

Ubere fructus in animarum salutem ex concordia inter Præfules permanentes.

cumqu

Privilegium eligendi Confessarium, a Reservatis S. Sedi absolutum.

Big tantum in vita eo uti possunt Confratres, non obstantibus literis adscriptionibus Confraternitatis.

Nec eo continetur facultas absolvendi a reservatis Ordinariis.

Ad evellendas lites saepe enascentes plures inter Episcopos, & Abbates initae fuerunt transactiones

cumque animi molestiis, possint quietā mentē, & tranquillo corde, non solum doctrina verbi, sed etiam exemplo boni operis, suae curae Pastoralis commissas oves ad Coelestia Regna perducere: Quamobrem ea libenter concedimus, quae ad pacem ipsam inter eos conservandam magis apta esse dignoscuntur, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§. 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte Venerabilis Fratris Nostri Caroli Philippi moderni Episcopi Herbipolen., & Dilecti filii Amandi moderni Abbatis Monasterii Abbatiae nuncupati Fulden. Ordinis Sancti Benedicti Nullius Diocesis Provinciae Moguntin., ac respectivē Sacri Romani Imperii Principum, petitione continebat, quod cum aliās non exigui momenti lites & controversiae, inter tunc existentes Episcopum Herbipolen., & Abbatem praefati Monasterii, ex una, & altera Partibus, praesertim super Jurisdictione quasi Episcopali in Clerum, & Populum Ditionis praefati Monasterii, exortae viguissent: Demum de Anno Domini millesimo septingentesimo vigesimo secundo, ad conciliandam inter eos, uti vicinos Principes, eorumque vicinos Principatus, firmam pacem & sinceram amicitiam, de consensu tam Ecclesiae Herbipolen. Capituli & Canonicorum, quam praefati Monasterii Conventus & Monachorum tunc existentium, quasdam litem praefatarum per tot longum tempus agitarum via amicabilem extinguitivas conventiones ediderunt, Cupientes modo tam Carolus Philippus Episcopus, quam Amandus modernus Abbas praefatus, inter eos, uti vicinos Principes, perfectam constantemque pacem, & amicabilem tranquillitatem, novis veteri transactioni superadditis stipulationibus, ac respectivē modificationibus, novam cum totius & integri praeteritarum supradictarum Conventionum tenoris insertionem, ac modernorum Capituli, & Canonicorum dictae Ecclesiae Herbipolen., ac Conventus & Monachorum praefati Monasterii respectivē consensu, ac instituto, & celebrato tam per praefati Caroli Philippi Episcopi, quam per Amandi Abbatis praefati, respectivē Deputatos, Legatos, & Consiliarios, Conventu, habitaque matura deliberatione, Concordiae Instrumentum in quinque Capitibus seu Paragraphis consistens confecerunt, cujus Instrumenti tenor est, qui sequitur.

Tenor Instrumenti recentioris transactionis quinque capitibus distincte.

§. 2. Nos Dei & Apostolicae Sedis gratia Carolus Philippus Episcopus Herbipolensis Sacri Romani Imperii Princeps Franciae Orientalis Dux &c. -- Et Nos gratia eadem Amandus Sacri Romani Imperii Princeps & Abbas Fuldenensis Augustissimae Romanorum Imperatricis Archicancellarius per Germaniam & Galliam Primas &c. -- Notum facimus per praesentes, earumque tenore declaramus, pro Nobis, nostrisque Ecclesiis, & Successoribus, quod cum usque ab anno millesimo septingentesimo vigesimo secundo, inter bonae memoriae Joannem Philippum Franciscum Episcopum Herbipolensem, & bonae memoriae Constantinum Abbatem ac Principem Fuldensem, Praedecessores nostros, de consilio, & consensu utriusque Capituli, inita, atque erecta fuerit quaedam concordia extinguitiva litem a pluribus retro annis inter utramque Ecclesiam super jurisdictione dioecesana vigentium, reservato quidem, & variis interjectis impedimentis non secuto usque in praesens, Apostolicae Sedis beneplacito; Nos Antecessorum nostrorum vestigia sectantes, ac probe perpendentes, quantum rei Catholicae, hac praesertim difficili & periculosa temporum conditione, intersit, ut pax & sincera amicitia foveatur & jugiter conservetur inter Principes Ecclesiasticos Imperii Germanici, Territoria terminata habentes; maxime vero etiam excitati paternis, iisdemque geminatis adhortationibus Sanctissimi Domini Nostri BENEDICTI PAPAE XIV.

felicissimē & gloriosissimē regnantis, qui sane, pro ea, qua eminet, summa & admirabili sapientia, quid singulis per orbem Diocesis, Fideique, ac Religionis bono magis sit opportunum, & quid promovendae animarum salutis potissimum conducatur, unus omnium optimē perspicit; in id curam, animosque nostros convertimus, ut dudum agitata inter praedecessores nostros, subinde verò intermissa pacis, & concordiae studia, resumemus, novisque veteri transactioni superadditis stipulationibus, & respectivē modificationibus, ad perfectam Ecclesiarum nostrarum pacem & tranquillitatem, necnon ad conciliandum inter vicinos Principatus nostros arctioris conjunctionis, necessitudinis, officiorumque vinculum, in eum, qui sequitur, modum conveniremus, Placuit itaque ante omnia supradictam Concordiam anno millesimo septingentesimo vigesimo secundo Carolofradii inter praefatos praedecessores nostros initam, ejusdemque singula capita, nisi in quantum illis per infra scriptas novas conventiones derogatum fuerit, in toto suo robore permanere; ac proinde totum, atque integrum ejus tenorem hoc loco repetere & inferere, qui talis est --

§. 3. Nos Dei, & Apostolicae Sedis gratia Joannes Philippus Franciscus Episcopus Herbipolensis, Franciae Orientalis Dux, Sac. Rom. Imperii Princeps, Ecclesiae Metropolitanae Moguntinae Praepositus &c. -- Et Nos gratia eadem Constantinus Sacri Romani Imperii Princeps, & Abbas Ecclesiae Fuldenensis, Divae Augustae Archicancellarius, per Germaniam, & Galliam Primas &c. -- Notum facimus, & tenore praesentium declaramus, pro nobis, nostrisque Ecclesiis, & Successoribus, qualiter cum jam de anno millesimo sexcentesimo sexagesimo secundo a Venerabilibus piissimae memoriae Dominis Praedecessoribus nostris, super praetensa ab Ecclesia Herbipolensi in certa Loca, ac Ditionis Fuldenensis Parochias, spirituali jurisdictione, Concordia quaedam inita, in Curia autem Romana variis ex causis rescissa, onerosa deinde, ac diuturna litem reasumenda occasio fuerit; insuper non sine fundamento timendum sit, ne idem Processus omnino adhibita industria adhuc annis quamplurimis perseverare, & inter utramque Ecclesiam perpetuos discordiarum fomites alere valeat; unde nos, difficillimorum temporum pericula, & eventus praeculis habentes, istae matura utrinque deliberatione perpensis, judicavimus nobis, nostris Successoribus, Ecclesiis, & subditis, tam in spiritualibus, quam temporalibus, consultum magis ac prospectum fore, si per novam a Sancta Sede Apostolica confirmandam Concordiam, liti huic modus, ac finis imponeretur. Eapropter, tractatibus praevius per Plenipotentarios nostros Carolofradii de praeterito mense Majo Anni currentis desuper habitis, specialiter verò de seitu, & consensu plurimum Reverendorum, Perillustrium, ac nobis Episcopo, & Principi Herbipolensi Dilectorum & Devotorum, Praepositi, Decani, & Capituli Ecclesiae nostrae Cathedralis Herbipolensis, tum etiam plurimum Reverendorum, Perillustrium, ac nobis Abbati, & Principi Fuldeni Dilectorum, & Devotorum, Decani, Praepositorum, & Capituli Ecclesiae Fuldenensis, ad stabiliendam veram amicitiam, & sinceram vicinitatem, illa, quae hic subnectuntur, transagemus, ac ea, quae sequitur, formam concordavimus --

§. 4. Nos Episcopus Herbipolensis Dilectioni suae Fuldeni, ejusque Successoribus, ratione spiritualis hactenus controversae jurisdictionis, nullam amplius in futurum litem movebimus, sed illam ex nunc, & in perpetuum,

eidem,

Vetus transactio Hippulda anno 1721.

Territorium separatum cum amplissimo jure in Clerum, & Populum attribuitur Abbati

„ eidem, ejusque Successoribus, ac Ecclesie Ful-
 „ denfi liberè taliter cedimus, seu relinquimus, ut
 „ Ecclesia, & Diocesis Fuldenfis sit, maneatque
 „ Nullius, habeatque ejusdem Antistes in Clerum,
 „ & Populum jurisdictionem ordinariam privativè,
 „ qualis de facto Reverendissimo Fuldenfi, sive
 „ de jure, sive ex privilegio, sive ex præscrip-
 „ tione, aut consuetudine competit; hancque ju-
 „ risdictionem exerceat, ut hæcenus exercita
 „ est, tam in Civilibus, & Matrimonialibus
 „ Laicorum, quàm in Beneficialibus, & Crimi-
 „ nalibus Clericorum, aliisque Ecclesiasticis cau-
 „ sis, & ordinationibus quibuscumque, sive per
 „ se, sive per Vicarium, aut Commissarium suum,
 „ quos constituere, aut destituere; sicut & Cle-
 „ rum in omnibus tam Curatis, quàm non Cura-
 „ ratis Beneficiis instituire, aut destituere, visi-
 „ tare, Synodam congregare; & alia omnia fa-
 „ cere, quæ a jurisdictione quasi Episcopali de-
 „ pendent, ipsi semper integram & liberam sit,
 „ sine ullo ad nos Episcopum Herbipolensem ap-
 „ pellandi jure; & salva libertate, pro iis, quæ
 „ sunt Ordinis, quæque, ex defectu Gradus,
 „ Reverendissimo Fuldenfi haud competunt, non
 „ tantum Regulares, sed & Clericos sæculares
 „ sui Territorii, pro Ordinibus sacris suscipien-
 „ dis, mittendi ad quemcumque Antistitem, gra-
 „ tiam & communionem Sanctæ Sedis Apo-
 „ stolicæ habentem; salva item libertate quemcum-
 „ que accersendi Catholicum Antistitem pro Sa-
 „ cramento Confirmationis, consecrandis Eccle-
 „ siis, Altaribus &c. -- E contra nos Abbas, &
 „ Princeps Fuldenfis hanc a Dilectione sua Herbi-
 „ polensi voluntariè nos declaratam desistentiam,
 „ & cessionem, sive relictionem, perpetua gra-
 „ titudine recognoscentes, concessimus & rati ha-
 „ buimus, ut eadem non vigeat, vel duret diu-
 „ tius, quam quousque Ecclesia, & Principatus
 „ Fuldenfis; juxta Fundatorum mentem, sub
 „ Catholicorum manibus perstitit, si vero per
 „ vim majorem, seu aliam quamcumque viam
 „ (quod Deus avertat) contigerit Ecclesiam Ful-
 „ densem in Laicales Catholicorum, aut Aca-
 „ tholicorum manus incidere, tunc Ecclesia Her-
 „ bipolensis prætensum jus suum Episcopale hoc
 „ in casu liberè exerceat, & tandiu manute-
 „ neat, donec Ecclesia Fuldenfis in statum pri-
 „ stinum fuerit redintegrata, ac restituta -- Ut
 „ tamen tristes hujusmodi eventus melius arcean-
 „ tur, nos Episcopus Herbipolensis Ecclesie Ful-
 „ denfi adversus omnes, & singulas hostium in-
 „ festationes, atque violentas incursiones, om-
 „ nem, quam fida ac sincera vicinitas exigit,
 „ operam, & assistentiam toties præstare appro-
 „ mittimus, quoties requisiti desuper fuerimus,
 „ & temporum circumstantiæ idem postulerint --
 „ Ut vero amica hæc concordia, & mutua partium
 „ conventio, eò firmiter in suo vigore conser-
 „ vetur, quivis Abbas & Princeps Fuldenfis, ad
 „ ingressum regiminis sui, epistolam, & quivis
 „ Episcopus Herbipolensis responsionem transmi-
 „ ttere teneantur, tenore sequenti --

Formula
epistolæ, qua
Abbas tuam
electionem
nunciat Epif-
copo.

„ §. 5. „ Amica officiorum nostrorum oblatione
 „ prævia, & quidquid alias boni ac grati præsta-
 „ re possumus, Rine Princeps, Domine, Amice,
 „ & Vicine in primis Dilecte -- Dilectionem ve-
 „ stram pro constanti propensione vicinitatis confiden-
 „ tia latere nolumus, quod nos, post obitum Do-
 „ mini nostri Antecessoris N. pijsimæ memoriæ,
 „ unanimi perillustri Capituli nostri suffragio, in
 „ Abbatem & Principem Fuldensem non ita pridem,
 „ & quidem die N., canonicè electi fuerimus, de
 „ facto quoque in actuali, & quietæ Abbatie, &
 „ Principatus nostri possessione constituti sumus. Cum
 „ autem probè recordemur Concordiæ inter Dilectio-
 „ nem vestram, (aut vestræ Dilectionis Dominum
 „ Prædecessorem Joannem Philippum Franciscum),
 „ ac inter Dominum nostrum Antecessorem Constans-
 „ tinum, anno millesimo septingentesimo vigesimo se-

„ cundo, super prætenfa, ac in mododicto anno no-
 „ bis in perpetuum cessa, sive relicta Jurisdictione
 „ Ecclesiastica in aliquibus locis nostri territorii, ini-
 „ tæ, ac conventionis ibidem adjectæ, quatenus pro
 „ jugi renovatione perennis amicitie per hujusmodi
 „ concordiam stabilitæ, mox ab electione confirmatio-
 „ nis supradictæ concordie, sub asscuratione nobis,
 „ & nostræ Ecclesie contra quoscumque pro viri-
 „ bus præstandæ ad requisitionem assistentiæ, sin-
 „ gulis vicibus per literas petatur, & vicissim a
 „ Dilectione vestra nobis per literas responsorias
 „ sine ulla recusatatione concedatur: Hinc Dilectio-
 „ nem vestram hisce amice requirimus, ut ad has
 „ nostras concordie sæpeditæ conformes notifica-
 „ tionis, & requisitionis Literas, eo se vicissim
 „ modo erga nos declaret, prout in eadem Concor-
 „ dia continetur, & de eadem amice confidimus;
 „ hoc annexo, quod præmemoratæ Concordie nul-
 „ latenus contraventuri, nec ad perpetuo conservan-
 „ dam veram amicitiam eo tempore stabilitam ul-
 „ lam unquam occasionem sinus prætermitturi; qui
 „ proinde ad exhibenda grata officia semper prompti
 „ permanemus. Datum &c. -- Nos Dei & Apo-
 „ stolicæ Sedis gratia &c. &c. -- Dilectionis ve-
 „ stræ -- Officiosissimus & Fidelis Amicus, ac Vi-
 „ cinus NN.

„ §. 6. „ Responsio -- Officiorum nostrorum ami-
 „ ca oblatione prævia, & quidquid alias boni, ac
 „ grati præstare possumus, Reverendissime Prin-
 „ cepe, Domine, Amice, & Vicine in primis Di-
 „ lecte -- Literæ Dilectionis vestræ, sub N. ad nos
 „ directæ de ejusdem electione in Abbatem & Prin-
 „ cipem Fuldensem susus nobis retulerunt, ex qui-
 „ bus insimul cognovimus id, quod Dilectio ve-
 „ stra in vim Concordiæ de anno millesimo sept-
 „ tingentesimo vigesimo secundo a nobis amice re-
 „ quisivit; quemadmodum igitur Dilectioni vestræ
 „ ad hujusmodi adeptam Dignitatem principalem
 „ a Deo omnem gratiam, & benedictionem ex
 „ corde apprecamur, ita pariter, secundum teno-
 „ rem dictarum literarum, cessionem, seu relictio-
 „ nem Ecclesiasticæ jurisdictionis, dictæ Concordiæ
 „ conformem, non solum harum vigore confirma-
 „ mus, sed insuper promittimus, quod ubi Dile-
 „ ctionem vestram, ejusdem Successores, & Ec-
 „ clesiam, contra spem, a quocumque, præsertim
 „ Acatolicis, vel Heterodoxis, vicinis, vel ex-
 „ teris, in mentionata Jurisdictione Ecclesiastica, vel
 „ aliis suis Juribus, præjudicium, aut turbationem
 „ pati contigerit, fida tunc assistentia, pro modo no-
 „strarum virtutum, non sinus defecturi, prout etiam
 „ in omnibus aliis occurrentis Dilectioni vestræ &c.
 „ &c. -- Nos Dei, & Apostolicæ Sedis Gratia
 „ &c. -- Dilectionis vestræ -- Officiosissimus & Fi-
 „ delis Amicus ac Vicinus, N. N. --

Responso-
nis norma.

„ §. 7. „ Porro cum ratione Parochiæ in Schon-
 „ dra, ubi temporale dominium Fuldenfi Prin-
 „ cipatui competit, inter Ecclesias Herbipolen-
 „ sem, & Fuldensem super spirituali jurisdicho-
 „ ne nonnullæ differentie exortæ fuerint -- Nos
 „ Episcopus Herbipolensis, & Nos Abbas Ful-
 „ denfis, ad tollendum omnem offensionis lapi-
 „ dem, ac pro majori utriusque Ecclesie utilita-
 „ te, & Fidelium salute, necessarium & oppor-
 „ tunum esse censuimus, ut ab Episcopo Herbi-
 „ polensi præfata Parochia in Schonbra, aliæ-
 „ que Filiales Ecclesie, cum alia Parochia,
 „ aliisque juribus spiritualibus ad Ecclesiam Ful-
 „ densem pertinentibus, utrinque commutentur;
 „ unde prævio pariter maturo causæ examine,
 „ taliter rem concordavimus, ut Parochia præ-
 „ dicta, cum Jurepatronatus in Schonbra,
 „ omnesque ejusdem filiales (excepta illa par-
 „ te loci Riedengerg, cujus jurisdicctio tempo-
 „ ralis ad Ecclesiam Herbipolensem spectat)
 „ nec non sex filiales Parochiarum, in Hil-
 „ ters, & Wilsenfachsen, scilicet Batten,
 „ Deuten, Seutfers, Findlas, Branda, & Mol-
 „ bers, cum omnibus juribus, & appertinentiis,

Permutatio
quarundam
Ecclesiarum.

„ uti

uti & cum oneribus consuetis, ad liberam Ecclesie Fuldenfis provisionem, ac dispositionem imposterum in perpetuum pertineant -- Contra Ecclesia Herbipolensis, in aequam dictorum jurium compensationem, Parochiam in Eckweibach, & Kleinsaffen, prout huc usque constituta fuit, cum omnibus filialibus, appertinentiis, & juribus (excepto jurepatronatus ad Familiam Nobilium de Rosenbach pertinente) prout etiam locum Morlesau filialem Parochie in Dippach prope Hammelburg, necnon jus, quod haecenus Abbatiae Fuldenfi sine contradictione competeat, nominandi ad Canonicatum quemdam, & Præbendam in Ecclesia Collegiata Sanctorum Petri, & Marcellini in Aschaffenburg Diocesis Moguntinae, toties quoties dictum Canonicatum vacare contigerit, vicissim in perpetuum recipiat --

Religiosa
promittitur
transactionis
observantia.

§. 8. His ergo fideliter concordatis, Nos supradicti Joannes Philippus Franciscus Episcopus, & Dux Herbipolensis &c. &c. -- Et Nos Constantinus Abbas, & Princeps Fuldenfis &c. &c. -- pro Nobis, & nostris utrinque Successoribus, sincere promittimus, & data nostra fide, verboque Principis interposito, pollicemur, quod omnes, & singulos Articulos in presenti Concordia contentos, simul, & quemlibet separatim, firmiter & irrefragabiliter observare, nec contra eos quidquam in perpetuum attentare, aut permittere velimus, ut contra eosdem, ulla via, aut medio quocumque excogitabili, aliquid per nostros unquam attentetur; quemadmodum etiam per hæc supra explicata Concordiæ capita, omnes & singulos præteritos tractatus, vigore harum, cassamus, annullamus, & pro irritis declaramus, iisdem, non minus ac liti in Curia Romana hæcenus desuper agitatae, per expressum in perpetuum renuntiantes. Hanc præterea conventionem a summo Pontifice confirmari procurabimus; interim omnia superius conventionis, & stipulata, suum robur utrinque inconcussè, & irrevocabiliter obtineant. Si verò, citra spem, ante obtentam a Sanctissimo confirmationem, nova desuper orientur diffidia, concordia hæc in nullius partis præjudicium queat allegari. In quorum fidem nos principaliter contrahentes, nomine nostro, & Successorum nostrorum, manu propria has Concordiæ paginas signavimus, & nostris communiri sigillis mandavimus. Herbipoli die vigesima secunda Mensis Decembris Anno eodem -- Joannes Philippus Franciscus Episcopus Herbipolensis, Franciæ Orientalis Dux -- Constantinus -- Similiter Nos, Præpositus, Decanus, & reliqui Ecclesie Cathedralis Herbipolensis Capitulares; nec non Nos Decanus, ac totum Capitulum Fuldense, pro Nobis, ac nostris utrinque Successoribus, palam protestemur, quod hæc Concordia cum consilio, scitu, ac consensu nostro fuerit erecta, prout etiam in eadem hiæc omni meliori modo consentimus. In quorum fidem nostra sigilla Capitularia scilicet appendi jussimus. Actum ut supra --

Primum re-
centioris
transactionis
caput, quo
definitur jus
Episcopi in
Præpositu-
ram Holtz-
kircken.

§. 9. Quæ verò ad stabiliendam hanc novam Concordiam conducere posse videbantur, præviè instituto Hammelburgi, & celebrato per Deputatos Legatos, & Consiliarios utrinque nostros Conventu, habitaque inter se matura deliberatione, præ primis vero ex consilio, & consensu utriusque Capituli Ecclesiarum nostrarum, ita portò transigimus, & concordavimus -- Primum -- Ecclesie Herbipolensi competat Jus Diocesanum cum omnibus suis effectibus in Præposituram Holtzkirchen, salva tamen & reservata Præposito, aliisque Ecclesie Fuldenfis Conventualibus ibidem pro tempore commorantibus,

exemptione personali, quoad interna, & Regularia, quousque nimirum in eo loco, ad normam Apostolicarum Constitutionum, erectus non fuerit verus, & formalis Conventus Regularis; cui quidem, dum aliquando fuerit erectus, plenaria conceditur exemptio passiva, quin tamen vel ipsa Fuldenfis Ecclesia, vel præfata Præpositura in Holtzkirchen ullum territorium separatum, ullumve jus diocesanum cum qualitate Nullius, aut aliam quamcumque jurisdictionem in Clerum, & Populum, sibi arrogare, aut vindicare valeant, sed hoc jus diocesanum, & jurisdictionem, sit, maneatque per omnia penes Ecclesiam Herbipolensem. Quapropter donec institutus fuerit verus Conventus Regularis, Parochus loci de Holtzkirchen pro tempore existens, jus parochiale, & quæ huic juri annexa sunt, tam in Personas Ecclesiasticas & Regulares ejus Præposituræ, quam in Officiales, Famulos, aliosque Domesticos Præposituram inhabitantes, necnon, & quidem pro quocumque tempore, in Conductorem, seu Possessorem Molendini spectantis ad Præposituram, non secus atque in alios suos Parochianos, exerceat.

§. 10. Secundo -- Firmas etiam consistere volumus transactiones alias inter Ecclesiam Herbipolensem, & Fuldensem circa Præposituram in Zell prope Fischberg a nostris pariter Prædecessoribus Anno millesimo sexcentesimo octogesimo tertio initas, quibus per hanc novam Concordiam nec quidquam sit derogatum; unde eas hoc etiam loco verbo tenus inferendas duximus, sequentis videlicet tenoris -- Cum circa Præposituram in Zella sitam prope Fischberg, ratione confirmationis, ac visitationis Præpositi Fuldenfis ibidem existentis, certas quasdam differentias, ac contentiones emeruisse comperitum fuerit, placuit eas sequenter in modum componere, & abolere: videlicet, quod ipsa quidem hæcenus consueta confirmatio Præpositi ab Ecclesia Fuldenfi pro tempore præsentandi, ac nominandi, intra terminum juris, & per litteras presentationis ritè conceptas, ab Ecclesia Herbipolensi, ejusdemque Episcopo pro tempore existente, petenda sit per Abbatem, & Principem Fuldensem pariter pro tempore existentem: Fidei tamen Professio non nisi per Consiliarium Ecclesiasticum Fulden, sufficienti mandato instructum, coram Episcopo emittenda, & juramentum ad tramitem Processus Canonici in Neo-presentationi animam præstandum, ac proinde eidem Præposito nuda, & sola Episcopalis confirmatio impertienda sit, juxta formam invariabilem sequentis tenoris.

Secundo ca-
pite confir-
matur vetus
concordia su-
per Præposi-
tura in Zell.

§. 11. Nos N. N. Episcopus Herbipolensis, Sacri Romani Imperii Princeps, Franciæ Orientalis Dux &c. -- Universis has litteras inspecturis, lecturis, seu legi audituris, salutem in Domino. Vacante jam Præpositura Monasterii in Zella prope Fischberg, & nominato, & præsentato Nobis per Reverendissimum Principem, ac Dominum Charissimum Amicum Nostrum N. N. Abbatem Fuldensem Sacri Romani Imperii Principem Divæ Augustæ Archi-Cancellarium per Germaniam, & Galliam Primatem &c. in Præpositum Devoto Nobis Dilecto N. N., necessarium videbatur pro legitime impertienda Confirmatione, citationem proclamatoriam contra omnes & singulos in hoc negotio interesse habere putantes, & valentes, decernere: decreta istiusmodi citatione, eademque affixa in portis majoris nostræ Ecclesie Herbipolensis, & debitiè exequuta, & in termino præfixo reproducta, & nemine commovente, qui nominationem seu presentationem hanc contradiceret, seu quidquam contra nominati personam, vel nominationem, & presentationem exciperet; Nos nominationem, seu præ-

Litteræ Con-
firmationis
Præpositi in
Zell ab Episcopo
Herbipolens. ob-
tinenda.

sentationem

sentationem de persona N. N. factam, ratam, & gratam habuimus, ipsamque auctoritate nostra, per Procuratorem ejus N. N. Consiliarium Ecclesiasticum Fuldensem, in Praepositum Monasterii in Zella prope Fischberg praefecimus, eidemque de eadem per presentes providimus, prout confirmamus, praefecimus, & instituimus; curam, ac regimen ejusdem Praepositurae in animam suam committentes, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen. Praemissa tamen prius per dictum Procuratorem, nomine sui Principalis, professione Fidei, & corporali Juramento, subsequenti verborum forma.

§. 12. Ego N. N. Consiliarius Ecclesiasticus Fuldenis constitutus Procurator admodum Reverendi, & Prae-Nobilis Domini N. N. nominati, & praesentati in Praepositum Monasterii in Zella prope Fischberg, bona fide promitto, & juro in animam, & nomine mei Principalis, ex nunc in antea, quamdiu Praeposituram administravero, submissionem, & reverentiam S. Sedi Apostolicae, Celsissimo & Reverendissimo Principi, ac Domino Domino N. N. Episcopo Herbipolensi Franciae Orientalis Ducis &c. Domino meo Clementissimo, & suis Successoribus legitime, & canonicè invariabilibus, me exhibiturum; nec ero in consilio, nec in facto, ut vitam sive membrum perdant, vel capiantur mala captione, & consilium, quod mihi crediderint, per se, Nuntios, vel litteras, ad eorum damnum me sciente nemini pandam; adiutor quoque ero, pro posse, & nosse, ad defendendam, & retinendam Ecclesiam Herbipolensem in bonis, & juribus suis, Praepositurae mihi commissa salva; possessiones verò, & bona, maxime immobilia, & allodia, ad dictam Praeposituram spectantes, & spectantia, non vendam, non donabo, non impignorabo, neque de novo infendabo, nec alio modo alienabo, absque decreto Celsissimi Herbipolensis. Bona autem dictae Praepositurae inuuliter dispersa, pro viribus recuperabo, & recuperata conservabo; & alias in omnibus, & per omnia praefata Praepositurae administrationem fideliter geram, & exercebo, uti saubrids, & ferventiùs potero: salvo tamen Regulari, & consueto Juramento Capitulari, Celsissimo & Reverendissimo Principi ac Domino Domino Abbati meo Fuldensi N. N. Domino meo Clementissimo praefito; sic me Deus adjuret, & haec Sanctae Dei Evangelia, quae his manibus propriis tango. In quorum omnium Fidem, & Testimonium praesentes litteras fieri, Sigillique Officii nostri Vicariatus, quo ad praesens utimur, jussimus appensione communiti. Datum & Actum in Arce dictae Marienberg prope Herbipolim Die & Anno &c.

§. 13. Et quod Praepositus, ubi fortè ex redditibus, ac proventibus Praepositurae Zellenis, cum ejus notabili detrimento & damno, quidquam auferri contigerit, teneatur id ipsum, ad vindicationem, & manutationem communi ope praestandam, & exhibendam, utrique Ecclesiae, Herbipolensi nimirum, ac Fuldensi, ad tenorem juramenti religiosè denuntiare. E contra verò Ecclesia, Herbipolensis in hoc solo, & simplici jure confirmandi, conquiescat, & a visitatione ejus Praepositurae, necnon Parochi, ac loci de Zell, anno superioris instituta, penitus desistat; neque Ecclesiae Fuldensi in Visitacione ejusmodi, aut aliis Juribus in sequelam Visitacionis competentibus, Institutione Parochi, & in Ecclesiastica, ac temporali ejus Loci jurisdictione, ullum injiciat impedimentum, aut praedictum aliquid inferat; sed liberum sit praefato Principi Fuldensi, prout visum fuerit, Praepositum visitare, & in praedictum Locum, ac Parochiam, Ecclesiasticam ac temporalia quaecumque Jura, absque ulla Ecclesiae Herbipolensis turbacione, exercere.

§. 14. Quo verò magis praevaleantur quaecumque dissidia, quae nasci possunt in futurum

circa limites Jurisdictionis utriusque Ecclesiae, & ut appareat, quousque Jus Dioecesanum Ecclesiae Fuldenis, vigore novae hujus Concordiae extendatur, atque exerceri possit, & debeat, ex ea parte, qua maxime conterminum habet Episcopatum Herbipolensem, placuit -- Tertio -- Sequentes Parochiales Ecclesias, una cum Filialibus ad eas pro nunc spectantibus, necnon Praefecturas in extremis Abbatiae finibus partis cis-amnenis recensere, & pro terminis, ac finibus Dioecesis Fuldenis constituere: sunt autem ea, quae sequuntur, Parochiae, Warmannsfrod, Dippach, Hundsfeld, Hammelburg, Thulba, Gerod, Pfrückenau, cum parvo Pago Eckards, Motten, Hertenhausen, Schmulnau, Dittershausen, Poppenhausen, Batten, Schwarzbach, Geüsmar, Schleida, Cranlueken, Praefecturae Fischberg, & Saltzungen, cum suis Paroeciis sitis intra earumdem Territorium; porro Parochiae Weiler, Lengsfeld, Satrapia Vacha, cum suis itidem Paroeciis, inque ejus Territorio sitis; praeterea Parochiae Mansbach, Oberuffhausen, Eiterfeld, Buchenau, Neukirchen, Werda, Rothenkirchen, Langenschvartz.

§. 15. Quarto -- Praefecturae verò Lichtenberg, & Sondheim, quae sunt de proprietate Ecclesiae Fuldenis, hodiecum verò, pignoris loco, a Saxoniae Principibus detinentur, necnon quaecumque alia Feuda Fuldenia in Territorio Herbipolensi de facto existentia, & Augustanae Confessioni pro nunc addicta, quociescumque ea, seu illas, eveniente casu vel relictionis, vel consolidationis cum Dominio directo Fuldensi, ad Fidem Catholicam reverti contigerit, Jurisdictioni Dioecesanae Herbipolensis Ecclesiae perpetuò adscripta sint; salvo tamen in praefatis locis, ac Praefecturis sublimi Territoriali, ac Patronatus Jure. Eadem Jurisdictioni, seu Jus Dioecesanum, pro casu reversionis ad Fidem Catholicam, sit penes Ecclesiam Herbipolensem in Parochia, & Filialibus, totoque districtu Nobilium de Thann quomodolibet ad eos spectantibus, aut ab ipsis hac usque possessis; similiter in districtu Nobilium de Weyhers, qui passim sub nomine Parochiae Gersfeldensis venire solet; cum expressa tamen reservatione Jurium temporalium in duobus hisce locis Fuldensi Ecclesiae competentium. Porro in Praefectura Schwarzenfels Domini Hasselani, quoad Parochias intra eandem sitas, item in Schüchtern, necnon in his locis, Windheim, Ochsenal, Heckmühl, Volckersleyer, Platz, Wolfsmunster, & in Zeitlors, denique in omnibus & singulis locis, ac Paroeciis Augustanae Confessioni pro nunc addictis, & Territorio Fuldensi partis cis-amnenis circumquaque non inclusis, sed in consiniis utriusque Principatus existentibus, quaeque ante dissidia Religionis, ad Dioecesim Herbipolensem spectasse afferuntur, etiamsi sint Feuda Fuldenia, reversionis ad Fidem Catholicam existente casu, idem Jus Dioecesanum Herbipolensi competat Ecclesiae; iis solum locis exceptis, quae supra, in tertia stipulatione, intra limites Dioecesis Fuldenis nomine tenus posita, & recensita fuerunt.

§. 16. Quinto -- Ab undecim Parochiis, ad Capitulum Rurale Carolostadianum olim, prout asserum est, majori ex parte spectantibus, earumque Filialibus in Territorio Fuldensi existentibus, tam quoad Personas Ecclesiasticas, quam Laicales, videlicet a Parochiis Handsfeld, Eschenbach, Hammelburg, Dippach, Unter-Erthal, Scondra, Leüchtersbach, Pruckenau, Weyhers, Dittershausen, & Poppenhausen, Episcopus Herbipolensis Jure perpetuo ab Apostolica Sede sibi delegato, & non aliter, facultatem habeat recipiendi appellationes in casibus de Jure permisis, & a sententiis in quibuscumque causis ad Forum Ecclesiasticum pertinentibus, in Consistorio, vel alio quocumque Judicio Ecclesiastico Fuldensi,

Itidem & Episcopali.

Quintum hoc Caput inferius reprobatur.

Instrumentum procuratorio nomine Praefati praebendum a Consiliario Ecclesiastico Fuldensi.

Limites praestantur jurisdictioni Abbatis.

superiori videlicet, non subalterno, prolatis: Sic tamen, ut omnino liberum sit prædicarum Parochialium incolis omnibus & singulis, appellare, vel ad Curiam Ecclesiasticam Herbipolensem, ut præfertur, vel ad Nuntiaturam Coloniensem, vel, si liberit, nullo interposito medio, ad ipsam Sedem Apostolicam: Neque fas sit earundem Parochiarum Incolas ullatenus impedire, directè, vel indirectè, quominus ad Herbipolensem Curiam appellationes interponant. Cæterum per ea, quæ sive de Juribus Patronalibus, sive Territorialibus, & aliis quibuscumque temporalibus, in præmissis, ex una alterave parte adducta fuerunt, cum ad præsentem concordiam per se minime pertineant, nemini quidquam novi concessum sit, neque ademptum.

Reservatur
Beneficium Apo-
stolicum.

§. 17. Nos itaque Carolus Philippus Episcopus Herbipolensis &c. &c. -- Et Nos Amandus Abbas, & Princeps Fuldenfis &c. &c. -- Quæ in præmissis utraque ex parte maturo consilio, & plena deliberatione, pro publica Ecclesiarum Nostrarum utilitate, tranquillitate, & animarum salute, inter Nos conventa, & stipulata fuerunt, pro Nobis, & Successoribus Nostris, integerrima fide, verboque Principis interposito, quoad omnes & singulos articulos, firmiter & religiosissimè servare promittimus, & pollicemur, neque ut iis quacumque via, aut medio per Nostros quoquomodo contraveniatur, aut contra ea aliquid unquam attentetur, ulla ratione permittemus. Ipsam verò præsentem Concordiam, ut ei debitum robor accedat, etiam a Summo Pontifice confirmari omni, & indilato studio procurabimus. Si verò, citra spem, ante obtentam a Sanctissimo confirmationem, nova super his diffidia orientur, Concordia hæc in nullius Partis præjudicium in judicio queat allegari -- In quorum fidem Nos principaliter contrahentes, nomine Nostro, & Successorum Nostrorum, manu propria has Concordiæ paginas signavimus, & nostris communiri sigillis mandavimus. -- Herbipoli die vigesimo quarto mensis Julii millesimo septingentesimo quinquagesimo primo -- Fulde die vigesimo septimo mensis Julii anno eodem -- Carolus Philippus Episcopus Herbipolensis Franciæ Orientalis Dux -- Amandus Abbas, & Princeps Fuldenfis -- Loco + sigilli Episcopi Herbipolensis -- Loco + sigilli Abbatis Fuldenfis -- Similiter Nos Præpositus, Decanus, & reliqui Ecclesiæ Cathedralis Herbipolensis, necnon Nos Decanus, ac totum Capitulum Fuldense, pro Nobis, ac Nostris utrinque Successoribus, palam confitemur, quod hæc Concordia cum consilio, scitu, ac consensu nostro fuerit erecta, prout etiam in eandem, hiæc omni meliori modo consentimus. In quorum fidem nostra sigilla Capitularia scienter apprimi iussimus. Actum ut supra -- Loco + sigilli Capituli Herbipolensis -- Loco + sigilli Capituli Fuldenfis.

Post omnia
Auctoritate
Apostolica
firmantur,
exceptis que
quinto Capite
continen-
tur.

§. 18. Cum autem, sicut eadem petitio subungebat, ea, quæ a Sede Apostolica approbantur, & confirmantur, firmiter subsistere soleant; quapropter Carolus Philippus Episcopus, ac Amandus modernus Abbas præfati plurimum cupiant Concordiam huiusmodi, & in eis contenta quæcumque, ad hoc ut illa serventur exactius, per Nos & Sedem Apostolicam, ut infra, approbari, & confirmari; quare pro parte dicti Caroli Philippi Episcopi, & Amandi Abbatis præfati, Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eorum, ac Episcopi Herbipolensis, necnon Abbatis præfati Monasterii pro tempore respectivè existentiam, quieti & tranquillitati in præmissis opportunè providere, ipsosque specialis gratiæ favore prosequi de benignitate Apostolica dignaremur; Nos igitur, qui, quantum cum Domino possumus, litibus obviare, ac diuturnam pacem, mutuanque amicitiam inter Ecclesiasticas Personas, præsertim Pontificali Dignitate insignitas, non tantum promovere, sed & stabilire, sinceris desideramus affectibus, Carolo Philippo Episcopo, ac Amando Abbati præfatis specialem gratiam facere volentes,

& eorum singulares Personas a quibusvis suspensionis, & interdicti, aliusque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & penis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie abolventes, & absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, Concordiam præfata, & in ea contenta quæcumque, ac, prout illam concernit, desuper confectum Instrumentum publicum, non tamen illius Quintum Caput, seu Quintum Paragraphum in præfato Instrumento exaratum, quod Nos nullo modo approbare intendimus, immo ipsum Caput Quintum, seu Paragraphum Quintum, præsentium tenore omnino cassamus, & abolemus, perinde ac si nunquam tractatum, nec stabilitum, neque in Instrumento præfato conscriptum fuisset; Apostolica auctoritate, earundem tenore præsentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illique perpetuæ, & inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur, & efficaciam adjicimus, omnesque & singulos tam juris, quam facti, & solemnitatum, aliosve quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint in eisdem, supplemus; ac Concordiam huiusmodi ab ipsis modernis, & pro tempore existentibus Episcopo Herbipolensi, ac Abbate præfati Monasterii, perpetuo observari, nec illam ullo unquam tempore a quoquam quavis auctoritate fungente, ac honore, & præminencia fulgente, immutari, innovari, aut reformari posse vel debere.

Decret.

§. 19. Præsentis quoque semper, & perpetuo validas, & efficaces existere, & fore, suolque plenarias, & integros effectus sortiri, & obtinere, & sic ab omnibus censi: Et ita per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, diocæque Sedis Nuntios, & alios quoscumque, quavis prærogativa, & privilegio fungentes, judicari, & definiti debere; & quidquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Derogatio
contrariis.

§. 20. Non obstantibus quibusvis etiam in Synodalibus, Provincialibus, universalibusque Conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac diocæ Ecclesiæ Herbipolensis, ac Monasterii, & Ordinis præfatorum, etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus; Privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis, in contrarium præmissorum forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, eisdem præsentibus pro expressis habentes, illis aliis in suo robore permanfuris, latissimè, & plenissimè, ac specialiter, & expressè hac vice dumtaxat harum serie derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem quod præfatum Quintum Caput, seu præfatus Quintus Paragraphus, ejusdem Concordiæ, non solum minimè approbatus, seu minimè approbatus, sed omnino cassatus, sive cassatus remaneat, & pro non scripto habeatur.

Sanctio.

§. 21. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre absolutionis, intentionis, cassationis, abolitionis, approbationis, confirmationis, roboris adjectionis, defectuum supplementis, decreti, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem

hoc

hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, Kalendis Octobris, Pontificatus Nostri Anno Tertiodecimo.

Expedita in Cancellaria Apostolica.

IV.

Abbatia Fuldenfis in Episcopatum erigitur, cum omnibus juribus, & prærogativis, præservato tamen statu Regulari; ita ut idem Episcopus, & Abbas Fuldenfis sit, & nuncpetur.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam.

Summi Pontificis est Sedes Episcopales erigere, cum Ecclesiæ dignitas & divini cultus ratio id postulant.

In Apostolica Dignitatis apice, Divina sic disponente voluntate, cui obediunt omnia, meritis licet imparibus, constituti, omnes Domini Agri partes, quasi de montis vertice, inspicimus, ac specularumur, ut quid Ecclesiarum omnium conditioni, decori, & firmamento conveniat, dijudicemus: Eaque propter, Decessorum Nostrorum vestigiis inherentes, novas quandoque plantare, atque erigere Episcopales Sedes, quandoque vero Monasteria insignia, servata tamen in eis Regulari observantia, Episcopali dignitate & honore condecorare oporturum ducimus, ut uberior inde Domini Agri cultus & messis existat, ac Monasticus Ordo clarius florescat, pax ac concordia cum finitimis servetur, & quod potissimum est, Catholica Fidei nomen in Civitatibus, in quibus Illustres Personæ resident, splendidius appareat, illarumque Præfules dignioribus titulis illustrentur, & condignis favoribus attollantur.

Recensentur insignes prærogativæ Abbatie Fuldenfis.

§. 1. Cum itaque, sicut accepimus, insigne Monasterium, Abbatia nuncupatum Fulden. Ordinis Sancti Benedicti, a Sancto Bonifacio in Bucunia fundatum, Sedi Apostolicæ immediatè subiectum, quod suam Civitatem, cum Seminario Alumnorum, ac Academia Studii Generalis inibi existentibus, ac Territorium separatum, quamplurima Loca, Præposituras, & Oppida, cum nonnullis Sæcularibus, & Collegiatis Ecclesiis, ac non exiguo Parochialium Ecclesiarum circumquaque positarum numero, sub se continens, habet, & in quo abundantissimus Monachorum, sub una eademque Disciplina, & Regulari Observantia alitur numerus, ex quibus tendenti ad minimum quotidiana Divina Officia, tam in Choro, quam intra Ecclesiam sacra peragendo, laudisque Deo persolvendo, peculiari frequentia peragunt, ac decore, & cujus Monasterii fructus, redditus, & proventus ad trecentum viginti florenos in Libris Camere Apostolicæ taxati reperiuntur; ejusdemque Monasterii Abbatis (qui etiam, sicut pariter accepimus, Sacri Romani Imperii Princeps, ac Charissimæ in Christo Filie Nostre Mariæ Theresiæ, Hungariæ, & Bohemiæ Reginæ Illustris, Charissimi in Christo Filii Nostri Francisci Romanorum Regis in Imperatorem electi uxoris, ac etiam pro tempore existentis Romanorum Imperatricis Archicancellarius, ac per Germaniam, & Galliam Primas existit, quique jurisdictionem quasi Episcopalem, tam in Civitate præfata, quam toto Territorio, aliisque sibi subiectis Locis, Præposituris, & Oppidis præfatis, non tamen in eis, quæ sunt Ordinis, exercet) electio ad pro tempore existentes quatuordecim ejusdem Ordinis expressè professos Monachos Ca-

pitulares tantum, videlicet Decanum, qui etiam Præpositus S. Andreæ in Monte novo nuncupatus prope Fuldam, ac prima post Abbatialem Dignitas existit, & continuo in Præpositura ejusdem Sancti Andreæ dicti Ordinis eidem Monasterio contigua residet, ac octo Præpositos in aliis octo Monasteriis, seu Præposituris ejusdem Ordinis, a primodicto tamen Monasterio dependentibus, in locis distitis extra primodictum principale Monasterium degentes, eisque præfidentes, atque in contubernio sociorum Regularium, præter spiritualia Officia, annexam jurisdictionem, nomine atque auctoritate Abbatis Fuldenfis, administrantes, necnon alios quinque præfati Ordinis respectivè Monachos Capitulares, non tamen Præpositos, quorum ex eis unum Regularis Discipline, ac Chori in Monasterio primodicto Præsidentem Capitularem, ac semper apud præfatum Decanum, reliquos verò quatuor Monachos Capitulares, & non Præpositos, continuo una cum ipsis Præpositis, tanquam eorum socios & commensales, cum debita tamen erga eos reverentia & subiectione, respectivè commorantes & permanentes, Concordatis Germaniæ inibi vigentibus, spectat & pertinet, quamplurimis propterea eximii gaudebat prærogativis.

§. 2. Nos igitur attentis tot tantisque, quibus Monasterium primodictum eminet meritis, illius Abbatialem Ecclesiam in Cathedralam, & Episcopalem, ut infra, erigere cupientes, Motu proprio, non ad alicujus super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraque deliberatione Nostri, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Ecclesiam Abbatialem præfata, firmis tamen semper in ea remanentibus, inibi semper vigentibus omni statu, qualitate, denominatione, & omnimoda essentia Regularibus; ita ut impoierum, ut prius, Regularis nunquam esse desinat, in Cathedralam, & Episcopalem, quæ ut antea Sedi Apostolicæ immediatè subiecta, ac Regularis existat, Ecclesiam, Apostolica auctoritate, tenore præsentium, perpetuè erigimus & instituimus, ac nomine, titulo, & honore Episcopali decoramus, ac pro tempore existentes primodicti Monasterii Abbates, in veros Præfules, & Episcopos Fulden. declaramus; nec non quod pro tempore existens ejusdem Ecclesiæ per Nos, ut præfertur, in Episcopalem erectæ Episcopus, semper imposterum non tantum Episcopus, & Abbas Fuldenfis denominari, sed etiam verus ejusdem Ecclesiæ Episcopus cum omnibus insignis Episcopalis, privilegiis, honoribus, & prærogativis Episcopis debitis, & concessis, ac juribus, & jurisdictionibus in Clerum Sæcularem, & Regularem, ac populum tam Civitatis præfate, quam totius Territorii, ac Ditionis, & Diocesis Fulden., & facultatibus, præeminentiis, gratis, favoribus, & indultis realibus, & personalibus, ac mixtis, quibus aliæ Ecclesiæ Episcopales, eorumque Præfules quomodolibet, non tamen titulo oneroso, seu ex indulto, aut privilegio particulari, utuntur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt, verusque insimul Abbas Regularis Fuldenfis, cum omnibus suis Abbatialibus juribus, honoribus, præeminentiis, prælationibus, & prærogativis universis, quibus de præfenti gaudet, verè, realiter, & cum effectu existere, ipseque in Litteris Apostolicis tam gratiam, quam justitiam separatim, seu utramque mixtim concernendis, imposterum expediendis, Episcopi insimul & Abbatis Fuldenfis titulo, ac nomine decorari, ac vocari, sicque idem inscribi; quodque occurrente ejusdem Ecclesiæ in Episcopalem, per Nos, ut præfertur, erectæ, ac Monasterii primodicti vacatione, futurus illius Episcopus, & Abbas, nullo in ejus electione innovato ordine, eodem modo & forma, ut prius, per dictos Decanum, & alios tredecim Monachos

Propter quas in Episcopatum erigitur, integro tamen manente Regulari statu.

Nec non eligentium jure, ac electionis forma.

1752.

1752.

Aden ut uno electionis actū Fuldenſis Episcopos, & Fuldenſis Abbas eligatur.

Capitulares præfatos, qui tantummodo vocem activam, & passivam in electione præfata, ut prius, habere possint, eligi:

§. 3. Ita tamen, ut sequuta, ut præferatur, ejus in primodiſti Monasterii Abbatem Canonica Electione, etiam Episcopus Fuldenſis electus remaneat, ac propterea Confirmationem electionis præfate, ut prius, una cum provisione Ecclesiæ Episcopalis per Nos, ut præferatur, erectæ, ac Monasterii Fuldenſis, a Sede Apostolica petere, & obtinere respectivè debeat, & teneatur: Cum hoc etiam, quod uti Episcopus & Abbas Fuldenſis, jurisdictionem suam Episcopalem inſimul & Abbatialem Diœcesanam in eisdem Locis, Ecclesiis, & Personis, ac præfato Clero tam Seculari, quam Regulari, ad præſens Territorio Fuldenſi subiectis, & juxta Concordiam inter Venerabilem Fratrem Noſtrum Carolum Philippum modernum Episcopum Herbipolensem, ac Dilectos Filios Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Herbipolensis ex una, & Venerabilem etiam Fratrem Noſtrum Amandum Episcopum Themiscirensis in partibus Infidelium, & modernum primodiſti Monasterii Abbatem, quem propediem ad præfata Ecclesiam Fuldenſem per Nos in Episcopalem, ut præferatur, erectam transferre intendimus, ac Dilectos quoque Filios Capitulum Regulare primodiſti Monasterii ex altera partibus initam, & nuper per Nos Apostolica auctoritate præfata approbatam, & confirmatam, salva tamen & illæsa semper remanente precedentia, favore præfati moderni, & pro tempore existentis Episcopi Herbipolensis, illiusque Sedis Episcopalis, eis, uti antiquioribus, debita, exerce-re valeat, ac firma etiam permanente præfata taxa florenorum trecentum viginti in Libris Camere Apostolicæ, ut præferatur, descripta, quam unicam tantum in Litterarum Apostolicarum Episcopalis, & Abbatialis Ecclesiæ hujusmodi provisionis, & confirmationis electionis, deſuper conficienda expeditione, imposterum perſolvi, illamque nunquam ratione præfate erectionis ejusdem Ecclesiæ in Episcopalem per Nos, ut præferatur, factæ augeri posse volumus, Motu pari, dicta Apostolica auctoritate, earundem tenore præſentium decernimus.

Episcopium, Cathedralis, & Capitulum Regulare designatur.

§. 4. Quodque Episcopium, pro Episcopi, & Abbatis Fuldenſis pro tempore existentis residentia, & habitatione, idem existat Monasterium, aut Palatium, quod usque num ab Abbate Fuldenſi habitum fuit, & ad præſens inhabitatur, & inhabitari solet, Motu simili etiam declaramus. Pro Cathedrali verò Ecclesia, ut eadem Principalis primodiſti Monasterii, sub antiqua SS. Salvatoris Invocatione, Ecclesia habeatur, & in ea Capitulum, nec in minimo immutata ejus Regularitate, & denominatione Capituli Regularis, solum ex præfatis quatuordecim, vel quindecim, quatenus alium Monachum ejusdem Ordinis eidem numero, ut infra, augeri contigerit, Capitularibus, non autem aliis non Capitularibus, & extra præfatum numerum ejusdem Ordinis respectivè Monachis, videlicet Decano, cujus Decanatus prima & unica in præfata Ecclesia Dignitas Regularis existat, ac cujus, dum illa pro tempore vacat, electio ad prædicitum Abbatem, & reliquos Capitulares tantum Monachos præfatos, ut prius, spectare debeat, ac eisdem octo Præpositis, necnon quinque, aut sex, si alium Monachum non Capitularem dicti Ordinis expresse professum per pro tempore existentem Episcopum, & Abbatem Fuldenſem (ad quem semper, ut antea, spectet electio tam præfatorum octo Præpositorum, quam aliorum quinque, vel sex Capitularium Monachorum præfatorum) eidem numero Capitulari augeri contigerit; cum hoc tamen, quod tam præfati Decani, quam præfatorum Monachorum Capitularium vestes Regulares, & Monastica existant, illasque Decanus, &

alii Monachi Capitulares præfati, juxta earum Regularem professionem, gestare teneantur, componi tantummodo debeat; Quodque Capitulum præfatum, tempore Sedis Episcopalis, & Abbatialis vacantis, usque dum ad electionem novi Episcopi & Abbatis devenit fuerit, non tantum de Monasterio, sed de tota Civitate, & Diœcesi Fuldenſi Gubernium sumat, Motu pari etiam decernimus.

§. 5. Ad hoc autem ut ipsi Ecclesia per Nos in Episcopalem, ut præferatur, erectæ splendidiore decore inserviat, ipsarum tenore præſentium mandamus, quod ultra Monachos continuo in primodiſto Monasterio, juxta ejusdem primodiſti Monasterii regulas, & præcepta, ut prius, recipiendos, inibique habitantes, & residentes, qui, ut prius, quotidie ejusdem Ecclesiæ Chori servitio, aliisque arbitrio Episcopi & Abbatis Fuldenſis pro tempore existentis præfati functionibus sacris peragendis obligati existant; Decanus pro tempore existens præfatus, una cum uno ex dictis quinque, aut sex Capitularibus, non tamen Præpositis Monachis, ut antea, continuo apud eandem Præposituram S. Andreæ residere, octo verò Præpositi pro tempore existentes præfati, ultra residentiam in præfata Ecclesia in quatuor, & forsitan ultra, anni diebus, per eos, ut prius, fieri solitam; quinque ex eisdem octo Præpositis præfatis alternatim per integrum mensem quolibet anno; reliqui autem quatuor, vel quinque Monachi Capitulares pro tempore existentes hujusmodi, etiam alternatim per integros sex menses (nisi aliter tam quoad octo Præpositos, quam alios Capitulares non Præpositos Monachos præfatos, super Residentia hujusmodi, ab Apostolica Sede dispositum fuerit) eorum respectivè residentiam apud eandem Ecclesiam adimplere respectivè teneantur.

§. 6. Pro Pœnitentiarii verò & Theologi respectivè munere, ad formam Concilii Tridentini, in præfata Ecclesia explendo, ex eo quod nullus ex præfatis octo Præpositis, ac reliquis Capitularibus Monachis præfatis, attenta eorum in Præposituris præfatis permanentia, munus præfatum adimplere potest, ipsarum tenore præſentium volumus, quod pro tempore existentis Episcopus & Abbas Fuldenſis, duos, non tamen Capitulares, præfati tamen Ordinis expresse professos, in primodiſto Monasterio, ac apud eandem Ecclesiam continuo degentes, & residentes Presbyteros Monachos idoneos, quorum unus Pœnitentiarii, alter verò Theologi respectivè munus præfatum, ad formam præfati Concilii, exerceant, designare debeant.

§. 7. Ulteriori modernis, ac pro tempore existentibus Decano, & octo Præpositis tantum (qui una cum aliis præfatis Capitularibus Monachis peculiari Insigni Areæ Crucis è collo gestandæ, ex concessione felicitis recordationis Clementis Papæ XII. Prædecessoris Noſtri, gaudent) ut ipsi Decanus, ac octo Præpositi tantum, Mitra, & Annulo, toties quoties pro tempore existentis Episcopo, & Abbati Fuldenſi præfato Pontificalia exercenti assistentiam præstarent, uti, frui, potiri, & gaudere liberè, & licitè possint, & valeant, eadem Apostolica auctoritate, earundem tenore præſentium, etiam perpetuo concedimus & indulgemus.

§. 8. Præſentes quoque Litteras semper & perpetuo validas & efficaces esse & fore, nec ullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio, vel intentionis Noſtræ, aut alio quovis defectu, notari, impugnari, invalidari, seu in Jus vel controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque Juris, vel facti, aut gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari posse, nec illas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut

Residentia per Capitulares quomodo præstanda.

Pœnitentiarii, & Theologi munus quibusnam demandandum.

Decano, & Præpositis conceditur usus Mitre, & Annuli, dum Episcopo Abbati Pontificalia exercenti assistent

Clausula, & Decreta.

alii

aliis contrariis dispositionibus, etiam per Nos, & Sedem Apostolicam præfatam, sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis, etiam Motu simili, etiam consistorialiter, pro tempore factis, vel faciendis, comprehendi, vel confundi, sed semper ab illis excipi, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum statum restitutas, repositas, & plenariè reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data, quandocumque eligenda, concessas, validasque fore & esse, suosque plenarios & integros effectus sortiri, & obtinere; & sic ab omnibus censei, & ita per quoscumque Judices, Ordinarios, vel Delegatos, etiam Causarum Palatii Nostri Apostolici Auditores, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vicelegatos, dictæque Sedis Nuncios, & quoslibet alios quavis prærogativa, & privilegio fungentes, ac honore, & præminencia fulgentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, & quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane Motu pari similiter decernimus.

Derogatur
contrariis.

§. 9. Non obstantibus quibusvis etiam in Synodalibus, Provincialibus, Generalibusque Conciliis editis, vel edendis specialibus, vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac primodicti Monasterii, & Ordinis præfati, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, Indultis, & Litteris Apostolicis, quibusvis Superioribus, & personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam Derogatoriis Derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis Clausulis, irritantibusque, & aliis Decretis, etiam Motu simili, ac etiam consistorialiter, ac alias etiam quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, approbatis, & innovatis: Quibus omnibus & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & individua mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent eisdem præfatis, pro expressis habentibus, illis alias in suo robore permanens, ad præmissorum omnium, & singulorum validitatis effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè, ac latissimè, & plenissimè, Motu pari derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio pecc-
nalis.

§. 10. Nulli ergo omnino Hominum liceat hanc paginam Nostrarum erectionis, institutionis, declarationis, decreti, concessionis, mandati, voluntatis, ac indultis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Dat. 5. Oc-
tobris 1752.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, tertio Nonas Octobris, Pontificatus Nostri Anno Terdecimo.

Expedita in Cancellaria Apostolica.

Herbipolensis Episcopus honorificis prægestandæ sibi Crucis, usque Pallii prærogativis honestatur, sub certis modis, ac conditionibus.

V.

BENEDICTUS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI.

Ad futuram rei memoriam.

ROMANA Ecclesia, omnium Ecclesiarum Mater & Magistra, concessum sibi a cælesti sponso Jesu Christo supremum auctoritatis & dignitatis principatum, ita semper in omnes Catholici Orbis Ecclesias obtinuit, ut tamen pro locorum, ac temporum, personarumque conditionibus, egregiis earum Pastoribus, nunc amplioris jurisdictionis suæ partem aliquam sustinendam, exercendamque communicaverit, nunc autem eximias honoris prærogativas indulserit, prout ad Dei gloriam, & fidelium populorum utilitatem promovendam, & ad Catholicæ Religionis integritatem, majestatemque tuendam, Romanis Pontificibus ejusdem Jesu Christi Vicariis, & Beati Petri Apostolorum Principis Successoribus, visum est in Domino salubriter expedire.

Procedium.
Provida S.
Sedis in Juris-
dictione, &
honoribus dis-
tribuendis ad-
ministratio

Jus præferen-
dæ Crucis, &
Pallii usus;
præcipua ho-
noris Pontifi-
calis insignia.

Ritus servari
solutus in
concedendo
Pallio, hujus-
que mystica
significatio.

§. 1. Porro inter præcipua Sacerdotalis honoris insignia, quibus diversa per Orbem Ecclesiæ, earumque Antistites, ab Apostolica Sede decorari meruerunt, & Sacri Pallii usus, & jus præferendi Sanctissimæ Crucis signi meritò numerantur. Illud siquidem a Romano Pontifice, vel ex ejus auctoritate dumtaxat, solemniter benedictum, & prope Corpus Beatissimi Apostolorum Principis religiosâ curâ adservatum, indeque ad enixas postulantium Antistitem preces desumptum, si cui utendum, induendumque conceditur, peculiare quoddam sacri fœderis vinculum inter ipsum, & Romanum Pontificem, ejusdem Beati Petri Successorem, specialis sacramenti interpositione firmatum significat: Cumque ipsum Pallium ex ovium velleribus contextum, sacri Pastoris humeris gestetur, ovis illius speciem repræsentat, quam Dominus aberrantem requisivit, inventamque humeris suis sustulit; ut Episcopus, qui Christi typum gerit, ejusque munere fungitur, ipso etiam habitu illius boni Pastoris imitatore se exhibeat, qui ovium suarum infirmitates, admirando pietatis & misericordiæ excessu, portavit. Crucis autem erectæ delatio, non solum Pastoralis Officii vim auctoritatemque ostendit, ex illius potestate derivatam, qui crucifixus ex infirmitate, sed vivens ex virtute Dei, Ministros suos contra omnes adversarias potestates invictæ Crucis signo armavit: verum etiam ipso sui conspectu Episcopalis prædicationis summam fidelibus populis ob oculos ponit, sublatoque ad eorum solamen Fidei nostræ vexillo, æternæ salutis spem credentibus ingerit.

Herbipolen-
sis Ecclesiæ
amplitudo, e-
jusque Anti-
stitem, Capi-
tuli, & Cleri
decora.

§. 2. Cum itaque Herbipolensis Ecclesia Provincia Moguntinæ in Superioris Germaniæ partibus constituta, jam usque ab octavo Ecclesiæ sæculo per Sanctum Burchardum Episcopum ex auctoritate Apostolicæ Sedis fundata & erecta, singularibus prærogativis ditata, amplissimaque Diocesi jura dans, plurium egregiorum Antistitem, aliorumque, ex conspicuo, ac numerofo Capitulo, & Clero, insignium Virorum virtute, admodum illustrata fuisse dignoscatur: nunc autem existens Venerabilis Frater Carolus Philippus Herbipolensis Episcopus suorum illam ornare pergat præstantia meritorum, pluribusque editis erga Nos, & Apostolicam Sedem, fidei, & observantia argumentis, amplioribus Pontificiæ liberalitatis favoribus se dignum exhibeat: Nos, attentis præmissis, & præsertim quod

Speciale Epif-
copi nunc ex-
istentis meri-
tum in con-
cordia cum
Abbate Ful-
deni inita.

1752.

Hujus capita quædam Herbip. juribus favorabilia, minime confirmantur.

Episcopus ipse, ejusque Successores usu Pallii, & jure præferendæ Crucis donantur, sub certis conditionibus, & reservationibus.

Præmissorum firmitas.

ipse Carolus Philippus Episcopus, Ecclesiastica pacis studio, plurimum contulit ad extinctionem veterum litium, & controversiarum, quæ jam pridem inter ipsam Herbipolensem Ecclesiam, & Curiam, ac pro tempore existentibus Episcopos Herbipolenses, ex una, & Fuldense Monasterium, Abbatiam alias nuncupatum, in quo Nos hodie Episcopalem Dignitatem & Cathedram ereximus & instituimus, ejusque Abbates etiam pro tempore existentes, ex altera, partibus, agitate fuerunt, honestâ inter ipsum, & dicti Monasterii Abbatem Concordiâ initâ, quàm Nos per alias Nostras Litteras, cum quibusdam restrictionibus, & moderationibus, approbavimus & confirmavimus: Cumque hujusmodi restrictiones & moderationes, eidem Concordiæ per Nos, justis de causis, appositæ, circa quædam potissimum capita versentur, quæ idem Episcopus in favorem Ecclesiæ & Curiæ suæ admitti, ac respectivè concedi & firmari exoptaverat, ideoque æquum sit illas alicujus indulti, & beneficii concessione pensari: Motu proprio, & certâ scientiâ, eundem Carolum Philippum Episcopum a quibusvis suspensionibus, & interdictis, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis, a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes; eidem Carolo Philippo Episcopo, ut Ipse, & ejus Successores Ecclesiæ Herbipolensis Præsules pro tempore existentes, de cœtero perpetuis futuris temporibus sacrum Pallium in solemnitatibus & functionibus in Pontificali Romano descriptis induere, & gestare, ac etiam Crucem, ad instar Archiepiscoporum, ante se elevari & gestari facere, in dicta Herbipolensi Civitate & Diocesi dumtaxat, & non alibi omnino, sive in alienis Diocesis, sive in Sacri Romani Imperii Comitibus, sive in quibusvis aliis locis Episcopo præfato non subiectis, etiam si Ordinariorum Locorum licentia ad id accederet, nec etiam in dicta Civitate & Diocesi Herbipolensi, in præsentia alicujus ex S. R. E. Cardinalibus, vel Nostri & ejusdem Sedis Apostolicæ ordinarii aut extraordinarii Legati, seu Nuncii, vel Archiepiscopi Moguntini, nisi de eorum respectivè consensu, sub gratiæ & concessionis hujusmodi nullitate; & dummodo, quo ad Pallium prædictum, tam ipse Carolus Philippus, quàm illius Successores Herbipolenses Episcopi pro tempore eligendi, illud ab eadem Apostolica Sede, servatis de jure, vel consuetudine servandis, postulare, & consueto fidelitatis debite sacramento edito, accipere, aliaque in similibus observari solita adimplere teneantur; ac denique, salvo in omnibus jure Metropolitico Ecclesiæ Moguntinæ, illiusque Archiepiscopi pro tempore existentis; & nihil immutato præcedentiæ ordine inter ipsos Episcopos Herbipolenses, aliosque Episcopos, sive ejusdem, sive alterius Provinciæ, hætenus de jure, usu, aut consuetudine, in quibusvis functionibus, confessionibus, aut Comitibus servari solito; hujusmodi Pontificalis honoris insigniis uti, liberè, & licitè possint & valeant, de Apostolicæ auctoritatis plenitudine, tenore præsentium, concedimus & indulgemus.

§. 3. Decernentes easdem præsentibus Litteras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, nec unquam sub quibusvis generalibus similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, derogationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehensas, sed tanquam in præmissarum moderationum compensationem, ut supra, concessas, semper ab illis exceptas esse, & fore, ac ceteri, ac dicto Carolo Philippo Episcopo, ejusque Successoribus dictæ Herbipolensis Ecclesiæ Præsulibus pro tempore existentibus, perpetuò suffragari, nec non ab ipsis respectivè in omnibus & per omnia ob-

servari, sicque, & non aliâs, per quoscumque Judices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuncios, judicari & definiti debere, ac irritum, & inane; si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter judicari, aut respectivè attentari contigerit. Non obstantibus Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibus, & Synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & ordinationibus, seu dictæ Herbipolensis, aut alterius quuscumque Ecclesiæ, etiam juramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 4. Nulli ergò omnino hominum liceat, hanc paginam Nostræ absolutiōis, concessionis, indulti, decreti, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac B. Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majori Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo quinquagesimo secundo, tertio Nonas Octobris, Pontificatus Nostri Anno XIII.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA DE CURIA J. C. Boschi.

Loco † Plumbi. J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.

Damnatur, & prohibentur quinque propositiones Duellorum abusu faventes, veteresque leges adversus Duellantes editæ innovantur, ac novis superadditis pœnalibus Sanctionibus confirmantur.

BENEDICTUS EPISCOPUS,

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

DETESTABILEM, ac Divina naturalique Legge damnatum Duellorum abusum, a barbaris gentibus, atque superstitiosis, non sine ingenti corporum, animarumque clade, in Christianam Rempublicam auctore Diabolo invecum, cum semper execrata sit, atque improbari Ecclesia, tum præcipuo in eam curam studio, vigilantia, ac zelo incubuerunt Romani Pontifices, ut a Fidei cœtu longissimè arceretur. Nam, ut antiquiora mittamus Prædecessorum Nostrorum Nicolai I. (a), Cœlestini III., Innocentii II., Eugenii III., Alexandri III. (b), Innocentii IV. (c) adversus singulares pugnas decreta, extant recentiores Apostolicæ Sedis Constitutiones, quibus Romani Pontifices Julius II. (d), Leo X. (e), Clemens VII. (f), ac demum Pius IV. (g) gravissimas pœnas antea statutas confirmarunt, aliaque de novo addiderunt, contra duellantes ex quacumque causa, etiam per Seculares Regionum aut Locorum Leges forsitan permissa, adjecta infamia, bonorumque proscriptio, etiam adversus complices ac partici-

(a) Epist. I. ad Carolum Calvum.

(b) In Concil. Lateranensi Cap. 1 & 2. de Tormentis, ubi trium Prædecessorum Decreta citantur.

(c) In Epist. ad Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiasticos Regni Franciæ, apud Raynald. ad annum 1251. num. 31.

(d) Constit. incip. Regis pacifici.

(e) Constit. Quam Deo & Hominibus.

(f) Constit. Consuevit Romanus Pontifex.

(g) Constit. Ea, quæ a Prædecessoribus.

Derogatio contrariis.

Sanctio.

Dat. Pont. anno 13, die 5. Octobris 1752.

VI.

Affiduum Romanorum Pontificum studium in eliminando duellorum abusu.

participes, & qualemcumque operam iisdem præbentes.

§. 1. Tridentina verò Synodus (a) latam in eos excommunicationem extendit ad Imperatores, & Reges, Duces, ac Principes, cæterosque Dominos temporales, si locum ad Monomachiam in terris suis concefferint, ac iurisdictione & dominio loci, in quo duellum fieri permiserint, quem ab Ecclesia obtineant, eo ipso privatos declaravit. Committentes verò pugnam, eorumque Patrimonios, excommunicationis, ac omnium honorum proscriptio, nec non perpetue pœnam incurrrere statuit; & si in ipso conflictu decesserint, Ecclesiastica sepultura perpetuo caruerunt.

§. 2. Cum verò præcatis saluberrimis Legibus judicialia dumtaxat, ac solemnia duella comprehensa, ac proscripta viderentur, pia memoriae Prædecessor noster Gregorius Papa XIII. (b) huiusmodi pœnas adversus eos omnes extendit, qui nedum publicè, sed etiam privatim ex conflictu, statuto tempore, & loco, Monomachiam commiserint, etiamsi nulli Patrimi, sociive ad id vocati fuerint, nec loci securitas habita, nullave provocatorie Litteræ, aut demeritationis Chartulæ præcefferint.

§. 3. Denique felicitis recordationis Clemens Papa VIII. etiam Prædecessor Noster, Apostolicas Romanorum ante se Pontificum Leges omnes, & pœnas in eis statutas, sua Constitutione, quæ incipit *Illius vices*, Data XVI. Kal. Septembris Anno MDXCII. diserte complexus, eandem extendit ad omnes non solum duello certantes, sed etiam provocantes, suadentes, equos, arma, commeatu præbentes, comitantes; Chartulas, Libellos, Manifesta mittentes, scribentes, vel divulgantes, aut quomodolibet circa ista cooperantes; Socios, Patrimonios, de industria spectatores, fautores, criminis demum participes, illudque permittentes, vel, quantum in ipsis est, non prohibentes, ac delinquentibus veniam & impunitatem concedentes, qui se prædictis quoquomodo immiscuerint; etiamsi neque pugnae effectus, neque accessus ad locum sit subsequutus.

§. 4. His tam sapienter, tam apertè, atque perspicuè ab Ecclesia, & ab Apostolica Sede constitutis, dubitari jam nullo modo posse videbatur, quin duella omnia tam publica, quam privata, & naturali, & Divino, & Ecclesiastico iure, prorsus illicita, vetita, atque damnata censeri deberent. Sed nonnulli earum Legum interpretes, per benignitatis speciem humanis pravisque cupiditatibus plus seculo faventes, Apostolicas Sanctiones ad corrupta hominum iudicia inflectentes, ac temperantes, licere, docuerunt, (c) *Viro Equestri duellum acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat: (d) Fas esse defensione occisiva, vel ipsis Clericis, ac Religiosis, tueri honorem, dum alia declinanda calumnie via non suppetat, (e) propulsare damna, quæ ex iniqua Iudicis sententia cerèd imminet; (f) defendere non solum quæ possidemus, sed etiam ea, ad quæ jus inchoatum habemus, dum alia via id assequi non valeamus: Quas quidem assertiones duellis faventes, Apostolica Sedes censura notavit, rejecit, proscriptis.*

§. 5. Et nihilominus extiterunt quàm proxime recentiores alii, qui etsi duella, vel odii, vel vindictæ, vel honoris tuendi causâ, vel levioris momenti res fortunalesque servandi, fateantur illicita; aliis tamen in circumstantiis, & casibus; vel amittendi Officii, & sustentationis, vel denegatæ sibi a Magistratu iustitiæ, defensionis innoxie titulo, ea licere pronunciant. Laxas, & periculi plenas opiniones huiusmodi, ex vulgatis eorum Libris ad Nos delatas, ubi primum accepimus, earum examen nonnullis ex Venerabilibus

Fratribus Nostri Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & quibusdam Dilectis Filiis Sacræ Theologiæ Magistris specialiter ad id per Nos deputatis, commissimus; qui re maturè discussa, latis coram Nobis tum voce, tum scripto suffragiis, infrascriptas Propositiones censurâ, & proscriptio dignas existimaverunt.

PRIMA PROPOSITIO.

Vir Militaris, qui nisi offerat, vel acceptet duellum, tamquam formidulosus, timidus, abjectus, & ad Officia Militaria ineptus haberetur, indeque officio, quo se suosque sustentat, privaretur, vel promotionis, aliis sibi debite ac promerite, spe perpetuo carere deberet, culpa & pœna vacaret, sive offerat, sive acceptet Duellum.

II.

Excusari possunt etiam, honoris tuendi, vel humane vilipensionis vitandæ gratia, Duellum acceptantes, vel ad illud provocantes, quando cerèd sciunt pugnam esse securam, utpotè ab aliis impediendam.

III.

Non incurrit Ecclesiasticas pœnas ab Ecclesia contra duellantes latas, Dux, vel Officialis Militiæ, acceptans duellum, ex gravi metu amissionis famæ, & officii.

IV.

Licetum est, in statu hominis naturali, acceptare, & offerre duellum, ad servandas cum honore fortunas, quando alio remedio earum salutem propulsari nequit.

V.

Asserta licentia pro statu naturali, applicari etiam potest statui Civitatis malè ordinate, in qua nimirum, vel negligentia, vel malitia Magistratus, iustitia aperte denegatur.

§. 6. Auditis itaque, super unaquaque earum Propositionum, dictorum Cardinalium & Consultorum iudiciis, atque omnibus ritè & maturè consideratis, Nos ipsas, præsentium Litterarum tenore, & Apostolica Auctoritate, tamquam falsas, scandalosas, ac perniciosas rejicimus, damnamus, ac prohibemus, itaut quicumque illas aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de iis, etiam disputandi gratiâ, publicè, aut privatim tractaverit, nisi forsan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem, a qua non possit (præterquam in mortis articulo) ab alio, quacumque etiam dignitate fulgente, nisi ab existente pro tempore Romano Pontifice absolvi.

§. 7. Insuper strictè, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub interminatione Divini Iudicii, prohibemus omnibus Christianis cujuscumque conditionis, dignitatis, & status, etiam speciali & specialissima nota dignis, ne prædictas opiniones, aut aliquam ipsarum, ad praxim deducant.

§. 8. Jam verò ut exitiosam Duellorum licentiam, in Christiana, ac præsertim Militari Republica, non obstantibus providis Legibus a plebiscitis etiam Sæcularibus Principibus & Potestatibus ad eandem extirpandam laudabiliter editis, adhuc gliscentem, validiore manu coercemus, gravissimumque scelus Apostolicæ districtiōis gladio magis magisque insequamur, omnes & singulas dictorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum Constitutiones superius enunciatas, quarum tenores, ac si præsentibus de verbo ad verbum insertæ forent, pro sufficienter expressis haberi volumus, Apostolica auctoritate confirmantes & innovantes, ad hoc ut pœnarum gravitas & severitas majorem perditis hominibus ingerat peccandi metum, Nostro Motu proprio, ac de Apostolicæ auctoritatis plenitudine, earum-

Damnantur, & sub censuris defendi prohibentur.

Necnon in praxim induci.

Constitutiones Prædecessorum Pontificum de duellis confirmantur.

Pœnæ per Tridentinum indicæ in exhibentes loci ad Monomachiam, Patrimonios, & pugnantes.

Gregor. XIII. pœnas omnes Sanctiones a solemnibus ad privata duella protendit.

Et Clemens VIII. iisdem obnoxios effect omnes consilium, operam, & indemnitate præstantes, etiam pugna non secuta.

Assertiones ab Alexandro VII., & Innocentio XI. damnatae.

Instaurate laxiores opiniones foventes duellorum abusu.

(a) Sess. 25. Cap. 19. de Reform.
(b) Constit. Ad tollendum.
(c) 2. Prop. damnata ab Alexandro VII.

(d) 17. Prop. ex damnata ab eodem.
(e) 18. Prop. ab eodem damnata.
(f) 32. Prop. ex damnata ab Innocentio XI.

Insuper pu-
blici vel pri-
vato duello
interficiens
alterum Afy-
li jure priva-
tur.

Vivente ad-
huc laicio, &
quando, &
qua forma
percussorij
loco immuni
extrahi de-
beat.

Interfecto
autem sepul-
tura sacra de-
negatur, licet
extra locum
pugnae, &
praesentia
absolutione
obierit.

Hortatio ad
Principes, ut
in Monoma-
chiam eradi-
candam effi-
cacter in-
cumbant.

earundem praesentium Litterarum serie, statui-
mus arque decernimus, ut si quis in duello, si-
ve publice, sive privatim indicto, hominem oc-
ciderit, sive hic mortuus fuerit in loco confli-
ctus, sive extra illum ex vulnere in duello ac-
cepto, hujusmodi homicida, tamquam interfici-
ens proximum suum animo praemeditato ac de-
liberato, ad formam Constitutionis felicis re-
cordationis Praedecessoris Nostri Benedicti Pa-
pa XIII., quae incipit *Ex quo Divina*, data vi-
Idus Junii Anno Domini MDCCXXV., ab Ec-
clesiastica Immunitatis beneficio exclusus & re-
pulsus omnino censetur; ita ut a cuiuscumque
Sacri aut Religiosi loci asylo, ad quod confu-
gerit, servatis tamen de jure servandis, extrahi,
& Judicis competentis Curiae pro merito puni-
endus, tradi possit & debeat; super quo Nos
Episcopis, aliisque Superioribus Antistitibus, ad
quos respectivè pertinet, & pertinebit imposte-
rum, necessarias & opportunas facultates praes-
entium quoque tenore impertimur. Quin etiam,
vivente adhuc altero in singulari certamine gra-
viter vulnerato, si percussor in locum immunem
se receperit, ex quo, eveniente illius morte,
fugam arripere, & legum severitatem evadere
posse prospiciatur; Volumus, & respectivè per-
mittimus, ut, quatenus Periti ad inspiciendum
vulnus acciti, *grave vita periculum* adesse retu-
lerint, percussor ipse, praevio semper Decreto
Episcopi, & cum assistentia personae Ecclesiasti-
cae ab eodem Episcopo deputatae, ab hujusmodi
loco immuni extractus, sine mora carceribus
mancipetur; ea tamen lege Judicibus indicata,
ut illum Ecclesiae restituere debeant, si vulnera-
tus superstes vivat ultra tempus a legibus, quae
de homicidio sunt, constitutum; alioquin in e-
asdem poenas incidant, quae in memoratis Be-
nedicti XIII. Litteris constitutae sunt adversus il-
los, qui delinquentem in aliquo ex casibus ibi-
dem expressis, ex iudiciis ad id sufficientibus si-
bi traditum, restituere recusent, postquam is in
suis defensionibus hujusmodi indicia diluerit.

§. 9. Præterea, simili motu & auctoritate de-
cernimus ac declaramus, Sepultura sacra priva-
tionem a sacrosancta Tridentina Synodo inflictam
morientibus in loco duelli & conflictus, incur-
rendam perpetuo fore, etiam ante Sententiam
Judicis, a decedente quoque extra locum con-
flictus ex vulnere ibidem accepto, sive duellum
publice, sive privatim indictum fuerit, ac etiam
si vulneratus ante mortem non incerta Pœnitentia
signa dederit, arque a peccatis & censuris
absolutionem obtinuerit; sublata Episcopis, &
Ordinariis Locorum super hac poena interpre-
tandi ac dispensandi facultate, quo cæteris do-
cumentum præbere fugiendi sceleris, ac debi-
tam Ecclesiae Legibus obedientiam præstandi.

§. 10. In hujus demum sollicitudinis nostrae
societatem vocantes Carissimos in Christo Filios
Nostros, Imperatorem electum, cunctosque Catho-
licos Reges, nec non Principes, Magistratus,
Militiae Duces, atque Praefectos, eos om-
nes & singulos, pro sua in Deum Religione, ac
pietate, enixè obtestamur in Domino, ut con-
junctis studiis, & animis, exitiosa duellorum li-
centiae, qua Regnorum tranquillitas, populo-
rum securitas atque incolumitas, neque corpo-
rum solum, sed, quae nullo pretio æstimari po-
test, aeterna animarum vita certò periclitatur,
omni nisu & constantia vehementer obsistant.
Neque sibi, suaeque in Deum fidei, munerisque
rationi fecisse satis intelligant, quod optime
constitutis Legibus, indictisque gravissimis poe-
nis, horrendum scelus proscriptum sit; nisi accu-
ratam ipsarum Legum, poenarumque executionem
naviter urgeant, ac promoveant, seque inexora-
biles Dei vindices in eos, qui talia agunt, diligen-

ter exhibeant. Nam si delinquentes aut oscitanter
ferant, aut molliter puniant, alieno sese crimine
polluent, omnique illius sanguinis reos se con-
stituent, quem ita crudeliter inultum effundi
permiserint. Vani enim falsique honoris Idolo
humanas litari victimas non impune feret supre-
mus omnium Judex Deus; rationem ab iis ali-
quando exacturus, quorum est Divina, & huma-
na jura tueri, sibi que creditorum hominum vi-
tam servare, pro quibus sanguinem ipse suum
Jesum Christum effudit.

§. 11. Volumus autem ut praesentium Littera-
rum Transumptis etiam impressis, Notarii pu-
blici manu subscriptis, & Sigillo Personae in Ec-
clesiastica Dignitate constitutae munitis, eadem
ubique, etiam in judicio, fides habeatur, quae
ipsis praesentibus haberetur, si originaliter forent
exhibita vel ostensa: Utque eadem praes-
entes in constitutis locis publicis hujus Almae Ur-
bis per Cursores nostros, ut moris est, publica-
tae & affixae, omnes & singulos, quos concer-
nunt, seu concernent in futurum, perinde affi-
ciant, ac si unicuique illorum personaliter intima-
tae & notificatae fuissent.

§. 12. Nulli ergo omnino hominum liceat
paginam hanc nostrarum prohibitionis, damna-
tionis, praecipii, statuti, declarationis, facul-
tatum impertitionis, obtestationis, decreti, &
voluntatis infringere, vel ei ausu temerario con-
trahere. Si quis autem hoc attentare praesumpse-
rit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Bea-
torum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit
incursum.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Major-
rem Anno Incarnationis Dominicae MDCCCLII,
quarto Idus Novembris, Pontificatus Nostri
Anno Tertiodecimo.

D. Card. Passioneus.

J. Datarius.

VISA

De Curia J. C. Boschi.
Loco + Plumbi.

J. B. Eugenius.

Registrata in Secretaria Brevium.
Publicat. die 24. mensis Novemb. 1752.

Damatio & Prohibitio Libri duobus tomis
constantis, Gallico idiomate, absque Au-
ctoris nomine, & impressionis loco, in lu-
cem editi, cui Titulus: *Apologie de tous les
jugemens rendus par les Tribunaux seculiers en
France contre le schisme: dans laquelle on éta-
blit: 1. L'injustice, & l'irrégularité des refus
de Sacramens, de Sepulture, & des autres pei-
nes, qu'on prononce contre ceux qui ne sont
pas soumis à la Constitution Unigenitus: 2. La
compétence des Juges laïcs pour s'opposer à tous
ces actes de schisme. Tom. I. & II. En Fran-
ce MDCCCLII.*

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

MILITANTIS Ecclesiae regimini superna
dispositione praesidentes, Dominici Gre-
gis custodiae jugiter invigilare, ac Oves Aeterni
Pastoris sanguine redemptas a perniciosarum do-
ctrinarum venenis, quantum Nobis ex alto con-
ceditur, praeservare tenemur. Quapropter cum,
sicut Nobis innotuit, in lucem prodierit quidam
perniciosus Liber duobus tomis constans Galli-
co idiomate absque auctoris nomine, & impres-
sionis loco, cui Titulus -- *Apologie de tous les
jugemens rendus par les Tribunaux seculiers en
France, contre le schisme, dans laquelle on é-
tablit: 1. L'injustice, & l'irrégularité des refus*

de

Exemplorum
auctoritas.

Sanctio.

Dat. 10. No-
vembris 1752.

VII.

de Sacramens, de Sépulture, & des autres peines, qu'on prononce contre ceux qui ne sont pas soumis à la Constitution Unigenitus. 2. La competence des Juges laics pour s'opposer à tous ces actes de schisme. Tom. I. & II. En France MDCCCLII. Nos, auditis desuper plurium S. R. E. Cardinalium, aliorumque sacrae Theologiae Magistrorum, quos ad prædici Libri examen delegimus, suffragiis, iisque plene ac mature discussis, de memoratorum Cardinalium consilio, utrumque supra relati Libri tomum, tanquam continentem assertiones falsas, temerarias, scandalosas, piarum aurium offensivas, in Romanos Pontifices, Apostolicam hanc Sanctam Sedem, & Episcopos injuriosas, Ecclesiasticæ jurisdictioni derogantes, obedientiæ Constitutioni Unigenitus ab omnibus sincere debite evasivas, schismati faventes, schismaticas, in errorem inducentes, ac erroneas respectivè, auctoritate Apostolica, tenore præsentium damnamus, reprobamus, prohibemus, ipsiusque Libri impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem, & usum, omnibus & singulis Christianis fidelibus, etiam specificæ & individua mentione, & expressione dignis, sub poena excommunicationis per contrafacientes ipso facto absque alia declaratione incurrenda, a qua nemo a quoquam, præter quam a Nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, nisi in mortis articulo constitutus, absolutionis beneficium valeat obtinere, omnino interdicitur. Volentes, & auctoritate Apostolica mandantes, ut quicumque Librum præfatum, seu aliquam illius partem, sive Typis impressam, sive manu scriptam penes se habuerint, vel in futurum quandocumque habeant, illum, & illam, statim atque præsentibus Literæ eis innotuerint, Locorum Ordinariis, vel hæreticæ pravitatis Inquisitoribus tradere, atque consignare teneantur; hi vero exemplaria sibi sic tradita illico flammis aboleri curent. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque. Ut autem eadem præsentibus Literæ omnibus facilius innotescant, nec quisquam illarum ignorantiam allegare possit, volumus, & auctoritate prædicta decernimus, illas ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, ac Cancellariæ Apostolicæ, nec non Curie Generalis in Monte Citorio, ac in acie Campi Floræ de Urbe, per aliquem ex Curforibus nostris, ut moris est, publicari, illarumque exempla ibidem affixa relinqui; itaut sic publicatæ omnes, & singulos, quos concernunt, perinde afficiant, ac si unicuique illorum personaliter notificatæ, & intimatæ fuissent: Ipsarum autem Literarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eandem prorsus fidem tam in judicio, quam extra illud ubique locorum haberi, quæ haberetur ipsis præsentibus, si exhibitæ forent, vel ostensa.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Anno Piscatoris die xx. Novembris MDCCCLII. Pontificatus Nostri Anno decimotercio.

D. Cardinalis Passioneus.

Publicat. eodem die, mense, & anno.

Confirmantur, & declarantur Constitutiones Prædecessorum Romanorum Pontificum super vetita armorum delatione, retentione, & venditione.

BENEDICTUS EPISCOPUS,
SERVUS SERVORUM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

SECURITATEM, atque tranquillitatem Populorum & Personarum Apostolicæ Sedi in temporalibus subiectarum tueri & asserere volentes Prædecessores Nostri Romani Pontifices, non modo severissimas leges adversus homicidia, & cuiuscumque generis vim ediderunt, verum etiam ad ea submovenda, quæ hujusmodi delictis faciliè perpetrandis occasionem & commoditatem præbere possent, omnium armorum ad necem clam & dolosè inferendam aptorum delationem, retentionem, & venditionem, gravissimarum poenarum interminatione vetuerunt; quemadmodum ex providis felicis recordationis Pii Papæ IV. Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo primo, nonis Martii, & Sancti Pii V. pridie Idus Februarii illius Pontificatus Anno septimo, editis Constitutionibus, patet.

§. 1. Quorum vestigiis inhærens recolende memoriæ Prædecessor quoque Noster Alexander Papa VIII. per suam Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo, Idibus Augusti, editam Constitutionem, quæ incipit *Etsi cuncta*, prædictorum ante se Pontificum Leges atque Sanctiones confirmans & innovans, decrevit & sanxit, nemini cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis, & præminentie, etiam speciali mentione seu nota digno, licere in Alma Urbe, ejusque Districtu, & in toto Statu Ecclesiastico tunc sibi & dicte Sedi tam immediatè, quam mediatè subiecto, comprehensis etiam quatuor Legationibus, ac Civitatibus Bononiensi, Ferrariensi, Beneventana, aliisque Civitatibus, Terris & Locis, etiam specialem & individua expressionem, & nominationem requirentibus, ejusdem arma in præmissis Constitutionibus expressè vetita, & alia quæcumque brevioris mensuræ trium Palmorum, illius mensuræ, quæ vulgariter denominatur *Canina Romana* ad usum Mercatoris, sub poenis læsæ Majestatis, & rebellionis irremissibiliter exequentis, (exceptis dumtaxat cultellis aptis ad incidendum panem, qui tamen majoris longitudinis unius palmi esse non possent, ac sine cuspidè, & ut vulgò dicitur, *spuntati* esse deberent; nec non aliis instrumentis ad usum propriæ artis, quam quisque exercet, necessariis, & in actu exercitii ejusdem artis, & non aliàs) deferre, seu domi, aut in Apothecis, vel alibi retinere, sive in ipsum Statum Ecclesiasticum introducere, fabricare, vendere, permutare, aut aliud contra hunc genus super ipsis inire.

§. 2. Cumque sub læa hujusmodi, ac præcedentium Constitutionum censura, tam Clericos, quam alias omnes & singulas personas Ecclesiasticas etiam quomodolibet exemptas, Sæculares, & cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, & Instituti, etiam de necessitate specialiter exprimendi, nec non Militiarum quarumcumque, etiam Hospitalis Sancti Joannis Jerosolymitani, Regulares, vel aliàs immunitate personali quomodolibet gaudentes, comprehendi voluisset, & contra transgressores, si qui etiam ex his reperti fuissent, per Ordinarios Locorum, alioque competentes Judices, ad majorem poenam,

quam

VIII.

Certi generis arma in publice securitatis exitum comparata.

Proscripta sunt a Prædecessoribus Pontificibus, & præsertim Pio IV., & S. Pio V.

Horum Sanctiones innovavit Alexander VIII. & veterum armorum genera exactè distinguit.

Ecclesiasticos omnes, alioque exemptos, iisdem legibus teneri declaravit.

Censura & damnatio libri.

Impressiones, tenentes, legentes hujusmodi librorum excommunicantur.

Publicationis præceptum, ejusque effectus.

Dat. 20. Novembris 1752.